

Eğitim Fakültelerinde Öğretmenlik Lisans Programlarına İlişkin Gerçekleştirilen Müfredat Güncelleme Çalışmaları ile Zorunlu ve Seçmeli Derslerin Dağılımına Yönelik Düzenlemeler

Eğitim fakültelerinde öğretmenlik lisans programlarına ilişkin gerçekleştirilen müfredat güncelleme çalışmaları doğrultusunda, Fakültemizde programlardaki zorunlu ve seçmeli ders oranları güvence altına alınmış; bu yapı program güncelleme ve izleme mekanizmaları aracılığıyla sistematik olarak izlenmekte ve sürekli iyileştirilmektedir.

Yükseköğretim Kurulunun öğretmenlik lisans programlarına ilişkin gerçekleştirdiği müfredat düzenlemeleri ve 2020 yılında eğitim fakültelerine tanınan yetki devri doğrultusunda, Fakültemizde programların zorunlu ve seçmeli ders yapısı sistematik bir anlayışla planlanmakta, uygulanmakta ve izlenmektedir. Bu kapsamda öğretmenlik lisans programlarında **Alan Eğitimi (AE)**, **Meslek Bilgisi (MB)** ve **Genel Kültür (GK)** ders gruplarının zorunlu ve seçmeli ders oranları, YÖK tarafından belirlenen ilke ve esaslara uygun olarak güvence altına alınmıştır.

2022 ve 2024 yıllarında gerçekleştirilen program güncelleme çalışmaları kapsamında ders planları yeniden gözden geçirilmiş; zorunlu ve seçmeli ders dağılımları, **Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)**, **Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri**, program çıktıları ve Bologna Süreci ilkeleri doğrultusunda güncellenmiştir. Seçmeli ders oranlarının korunması, ortak seçmeli ders havuzlarının geliştirilmesi ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun yeni derslerin programa kazandırılması süreçleri; Eğitim Komisyonu, Bölüm Kurulları, Fakülte Kurulu ve ilgili kalite komisyonları tarafından düzenli olarak değerlendirilmektedir.

Programlarda yer alan zorunlu ve seçmeli ders oranları ile ders havuzlarının güncelliği; program izleme ve değerlendirme raporları, paydaş görüşleri, ders değerlendirme sonuçları, program güncelleme çalışmaları ve kalite güvence mekanizmaları aracılığıyla periyodik olarak izlenmekte, elde edilen bulgular doğrultusunda gerekli iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir. Böylece öğretmenlik lisans programlarının müfredat yapısının güncelliği, dengeli ders dağılımı ve ulusal düzenlemelere uygunluğu sürdürülebilir bir kalite güvence sistemi kapsamında izlenmektedir.

1. “2018 YÖK Öğretmenlik Lisans Programları ve Uygulama Esasları”

Yükseköğretim Kurulunun öğretmenlik lisans programlarına ilişkin belirlediği esaslar doğrultusunda, Eğitim Fakültesinde yürütülen program geliştirme çalışmaları kapsamında seçmeli ders yapısı önemli ölçüde güçlendirilmiştir. Bu doğrultuda programlarda yer alan seçmeli ders oranı, Bologna Süreci ilkeleriyle uyumlu olacak şekilde **%25** düzeyine çıkarılmış, öğretmen adaylarının ilgi, ihtiyaç ve kariyer hedeflerine uygun esnek bir program yapısı oluşturulmuştur.

Programlarda **Meslek Bilgisi (MB)**, **Genel Kültür (GK)** ve **Alan Eğitimi (AE)** ders grupları yeniden yapılandırılmış; seçmeli derslerin sayısı, içerik ve dağılımlarındaki farklılıklar giderilerek daha bütüncül ve standart bir yapı oluşturulmuştur. Bu kapsamda lisans programlarının üçüncü yarıyıldan itibaren her yarıyılta seçmeli derslere yer verilmiş, öğrencilerin eğitim süreçleri boyunca farklı alanlarda yetkinlik kazanmalarına olanak sağlanmıştır.

Fakültede tüm öğretmenlik programlarının yararlanabileceği ortak **Meslek Bilgisi (MB)** ve **Genel Kültür (GK)** seçmeli ders havuzları oluşturulmuş; böylece programlar arasında standartlaşma sağlanırken öğrencilerin disiplinler arası öğrenme fırsatları da artırılmıştır. **Alan Eğitimi (AE)** seçmeli dersleri ise ilgili öğretmenlik alanının öğretimine yönelik bilgi ve becerileri geliştirecek şekilde planlanmıştır.

Yükseköğretim Kurulunun yetki devri kapsamında belirlediği usul ve esaslar doğrultusunda, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve güncel eğitim gereksinimleri dikkate alınarak **Meslek Bilgisi (MB)** ve **Alan Eğitimi (AE)** seçmeli ders havuzlarına gerekli gerekçeler ve ders tanımları hazırlanarak Yükseköğretim Kurulunun onayı sonrasında ilave dersler eklenebilmektedir. Buna karşılık **Genel Kültür (GK)** seçmeli ders havuzu, YÖK onayı gerektirmeksizin fakülte tarafından güncellenebilmekte ve zenginleştirilebilmektedir. Bu esnek yapı sayesinde programlar değişen eğitim ihtiyaçlarına ve toplumsal beklentilere hızlı biçimde uyum sağlayabilmekte, öğretmen adaylarının çok yönlü gelişimini destekleyen güncel ve nitelikli seçmeli ders olanakları sunabilmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının **18.08.2020 tarih ve 75850160-199-E.50746 sayılı “Öğretmenlik Programları Müfredatı”** konulu yazısıyla, yükseköğretimde yürütülen yetki devri politikası kapsamında öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesi ve güncellenmesine ilişkin önemli yetkiler eğitim fakültelerine devredilmiştir. Bu düzenleme ile öğretmenlik lisans programlarının temel yapısı korunmakla birlikte, üniversitelere kendi kurumsal öncelikleri, paydaş ihtiyaçları, bölgesel gereksinimler ve güncel eğitim yaklaşımları doğrultusunda ders planlarını geliştirme, programlara yeni dersler ekleme, seçmeli ders havuzlarını zenginleştirme ve program içeriklerini güncelleme konusunda esneklik sağlanmıştır.

3. Fakültemizde Gerçekleştirilen Program Güncelleme Çalışmaları

Bu yetki devri kapsamında, Eğitim Fakültesinde 2022 ve 2024 yıllarında gerçekleştirilen program güncelleme çalışmalarıyla öğretmenlik lisans programlarının ders planları kapsamlı biçimde yeniden değerlendirilmiştir. Programlarda yer alan **Alan Eğitimi (AE)**, **Meslek Bilgisi (MB)** ve **Genel Kültür (GK)** derslerinin zorunlu ve seçmeli ders dağılımları, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği çerçeve korunarak yeniden yapılandırılmış; ders içerikleri ve oranları **Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)**, **Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri**, program çıktıları, paydaş görüşleri ve güncel öğretmen yetiştirme ihtiyaçları doğrultusunda uyumlu hâle getirilmiştir.

Güncelleme sürecinde program öğrenme çıktıları, ders öğrenme kazanımları, AKTS iş yükleri, ölçme ve değerlendirme süreçleri ile seçmeli ders havuzları yeniden gözden geçirilmiş; disiplinler arası yaklaşımları destekleyen, dijital dönüşüm, yapay zekâ, kapsayıcı eğitim, sürdürülebilirlik, okul-üniversite iş birliği ve uygulama temelli öğrenmeyi güçlendiren yeni derslere programlarda yer verilmiştir. Böylece öğretmen adaylarının mesleki, akademik ve kişisel gelişimlerini destekleyen, kalite güvencesi ilkeleriyle uyumlu, esnek ve sürdürülebilir bir öğretmen yetiştirme programı yapısı oluşturulmuştur.

Eğitim Fakültesinde yürütülen programlarda **AE**, **MB** ve **GK** ders gruplarının dağılımı, Yükseköğretim Kurulunun öğretmenlik lisans programları için öngördüğü genel çerçeveye uygun olarak sürdürülmektedir. Aynı zamanda programlarda yer alan seçmeli ders oranları, öğretmen adaylarının ilgi, ihtiyaç ve kariyer hedefleri doğrultusunda farklı alanlarda yetkinlik kazanmalarını sağlayacak şekilde planlanmaktadır. Bu doğrultuda öğrenciler, mezuniyet için

gerekli seçmeli ders kredilerini alan eğitimi, meslek bilgisi ve genel kültür kategorilerinden belirlenen asgari dağılımı sağlayacak biçimde almakta; böylece hem alan uzmanlıklarını geliştirme hem de disiplinler arası bilgi ve becerilerini artırma fırsatı elde etmektedir. Bu yapı, öğretmen adaylarının bireysel öğrenme tercihlerini desteklerken aynı zamanda öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklerin dengeli bir biçimde kazandırılmasını güvence altına almaktadır.

4. Program Güncellemelerinin İzlenmesi

Fakültemizde öğretmenlik lisans programlarına yönelik program güncelleme çalışmaları, Yükseköğretim Kurulunun öğretmen yetiştirme programlarına ilişkin ilke ve esasları ile 2020 yılında eğitim fakültelerine tanınan yetki devri kapsamında yürütülmektedir. Programların güncellenmesi sürecinde bölüm kurulları, program geliştirme komisyonları, dış paydaş görüşleri ve kalite güvence mekanizmalarından elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan müfredat değişiklikleri Fakülte Kurulunda değerlendirilmekte ve Üniversite Senatosunun onayına sunulmaktadır.

Programların uygulanmasının ardından müfredatın etkililiği, güncelliği ve uygulanabilirliği sistematik olarak izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu süreçte program izleme ve değerlendirme toplantıları, bölüm kurul kararları, Eğitim Komisyonu çalışmaları, program güncelleme çalıştayları, öğrenci ve mezun geri bildirimleri, dış paydaş görüşleri, ders değerlendirme anketleri, AKTS ve Bilgi Paketi güncellemeleri ile kalite komisyonu raporlarından elde edilen bulgular düzenli olarak değerlendirilmektedir. İzleme sonuçları doğrultusunda ihtiyaç duyulan iyileştirmeler belirlenmekte ve ilgili kurullarda karara bağlanarak programlara yansıtılmaktadır. Böylece programların zorunlu ve seçmeli ders yapısı, ders içeriklerinin güncelliği ve program çıktılarıyla uyumu sürekli izlenmekte; kalite güvence sistemi kapsamında sürdürülebilir biçimde güvence altına alınmaktadır.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME LİSANS PROGRAMLARI

Almanca Öğretmenliği
Arapça Öğretmenliği
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği
Biyoloji Öğretmenliği
Coğrafya Öğretmenliği
Felsefe Grubu Öğretmenliği
Fen Bilgisi Öğretmenliği
Fizik Öğretmenliği
Fransızca Öğretmenliği
İlköğretim Matematik Öğretmenliği
İngilizce Öğretmenliği
Japonca Öğretmenliği
Kimya Öğretmenliği
Matematik Öğretmenliği
Müzik Öğretmenliği
Okul Öncesi Öğretmenliği
Özel Eğitim Öğretmenliği
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
Resim-İş Öğretmenliği
Sınıf Öğretmenliği
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği
Tarih Öğretmenliği
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği
Türkçe Öğretmenliği

Sunuş

Başta eğitim/eğitim bilimleri fakültelerimizin değerli öğretim üye ve elemanları olmak üzere öğretmenlikle ilgili çeşitli paydaş grupların katkılarıyla Kurulumuz koordinatörlüğünde iki yılı aşkın bir zamandan beri yürütülen çalışmalar sonucunda öğretmen yetiştirme lisans programlarının gün-cellenmesi süreci tamamlanmıştır. Bu süreçte başta değerli öğretmen eğitimcileri ve Milli Eğitim Bakanlığımızın ilgili birim yöneticileri olmak üzere katkısı olan herkese teşekkür ediyorum.

Elinizdeki bu kitapta yer alan lisans programları, olabildiğince geniş paydaş gruplarla yapılan mü-zakereler sonucunda onların katkı ve desteğiyle hazırlanmıştır. Bundan sonraki süreçte de ancak ve ancak öğretmen eğitimcilerinin destekleriyle hayata geçmiş, beklenen sonuçlar alınmış olacaktır. Programlar, ne kadar ideal düzeyde hazırlanmış olursa olsun, uygulamaya aktarılmadıkça hiç bir anlamı olmaz. Bu nedenle elinizdeki bu programlar, sürekli geliştirilerek öğretim üye ve elemanla-rının desteğiyle uygulama sürecinde hayat bulacak ve anlam kazanacaktır.

Ülkemizin ve dünyanın eğitimle ilgili konularda karşı karşıya olduğu sorunların üstesinden gelebil-mek, öncelikle eğitim işini meslek edinen değerli eğitimcilerin, eğitim bilimcilerin ve öğretmenlerin gayret ve çabalarıyla mümkün olabilecektir. Hastalığı teşhis ve tedavi sürecinde hekimlerimizin ne denli sorumluluğu varsa eğitimle ilgili sorunların teşhisi ve tedavi sürecinde de daha fazlası eğitim-cilerimiz ve eğitim bilimcilerimizden beklenmektedir. Zira eğitim, toplumumuzun geleceğini inşa etmede en stratejik konu ve alandır. Türkiye olarak birçok alanda gerçekleştirdiğimiz reformları ve ilerlemeleri, eğitim, kültür ve sanat alanlarında da gerçekleştiremediğimizde, insani ve kültürel kalkınma süreci, arzu ettiğimiz düzeyde gerçekleşmeyecektir.

Eğitim, öncelikle iyi ahlaklı ve erdemli insan yetiştirme süreci olup bu sürecin temel aktörleri öğret-menlerdir. Öğretmen adaylarını yetiştiren kurumların başında da eğitim/eğitim bilimleri fakülteleri gelir. Bu fakültelerde bir yandan öğretmen adaylarını mesleğe hazırlamak için başlangıç eğitimi yapılırken bir yandan da eğitimle ilgili akademik araştırmalar yapılmaktadır. Ülkemizde eğitimle ilgili kitap, dergi, makale, bilimsel toplantı vb. yönlerden çok ciddi bir artış gözlemlenmektedir. Bu, oldukça sevindirici ve iftihar edeceğimiz bir durum olmakla birlikte bu fakültelerimizin asli işlevinin nitelikli öğretmen adayları yetiştirmek olduğu da göz ardı edilmemelidir. Alan bilgisi, genel kültür ve pedagojik yönlerden donanımlı, motivasyonu yüksek, toplumun temel değerlerini ve ideallerini özümsemiş üstün niteliklere sahip öğretmen adayları yetiştirmek, ülkemiz için en hayati konudur. Yeni lisans programlarının hazırlanması sürecinde üzerinde en çok vurgu yapılan hususlardan biri budur.

Dünyanın ve ülkemizin karşı karşıya olduğu kimi insani, kültürel ve ahlaki krizlerden ve sorunlar-dan kurtulabilmesi, her şeyden önce bu konularda rol model olacak öğretmenlerle ve eğitimcilerle mümkün olabilecektir. Aynı şekilde yükseköğretimle ilgili olarak da başta etik sorunlar olmak üzere gündeme gelen eğitimle ilgili kimi sorunların üstesinden gelme konusunda da eğitim bilimcilerin ve öğretmen eğitimcilerinin sorumluluğunun yüksek olduğunu düşünüyorum.

Ülkemizin yaşadığı sosyal, kültürel ve etik sorunlar göz önüne alındığında doğal olarak elinizdeki programlarda, bazı mihver derslere ve konulara ağırlık verilmiştir. Ülkemizin ve dünyanın çok bilen

öğretmenlerden çok öncelikle iyi ahlaklı, rol model, mesleki değer ve idealleri içtenlikle özümsemiş ve benimsemiş öğretmenlere ihtiyacı vardır. Öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesi sürecinde de bu durum göz önünde bulundurularak mesleki bilgi ve becerilerin yanı sıra, mesleki değerleri özümseyip meslek hayatı boyunca uygulayan; milli, manevi ve evrensel değerleri içselleştirmiş öğretmenlere ihtiyacımız olduğu gerçeği daima göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretmenlikle ilgili üç temel bilgi ve yeterlik alanından söz edilebilir. Bunlar, alan bilgisi, pedagoji bilgisi, pedagojik alan bilgisidir. Alan bilgisi, öğretmenin öğreteceği konularla ilgili bilgisini ifade eder. Öğretmen, anlatacağı konunun temel kavramlarını bilmeli ve bunları konunun içeriğine uygun olarak düzenleyebilmelidir. Pedagoji bilgisi, öğretmenin eğitim ve öğretime ilişkin genel ilke ve yöntemleri bilmesini içerir. Pedagojik alan bilgisi ise, alan bilgisi ve pedagojik bilgi arasında bir köprü işlevi görür. Ülkemizdeki mevcut öğretmenlik programlarının önemli bir kısmında öğretmenlik bilgisi, alan bilgisi ve pedagoji bilgisi olarak kurgulanmış olup programlarda alanın öğretimine ilişkin konular yeterince yer almamıştır. Pedagojik alan bilgisi, konu alanının nasıl öğretileceğine ilişkin bilgi türünü kapsamakta olup bir konuyu başkaları için daha anlaşılır şekilde sunma ve formüle etme becerisidir. Program güncelleme sürecinde iyi ahlaklı, örnek, mesleki değer ve idealleri içtenlikle özümsemiş öğretmen adayları yanında, pedagojik alan bilgisi yüksek nitelikli öğretmen adaylarının da yetiştirilmesine önem verilmiştir.

Elinizdeki kitabın giriş kısmında öğretmen yetiştirme lisans programlarını geliştirme süreci ve bu programların uygulama esasları özetlenmiştir. İkinci kısımda ise lisans programlarının ders çizelgelerine ve kısaca tanımlanmış ders içeriklerine yer verilmiştir. Yeni YÖK olarak bizlerin bu düşüncelerini, öğretmen eğitiminde rol alan öğretim elemanlarının ve bu süreçte okullarda rehberlik yapacak öğretmenlerimizin, okul ve sınıf ortamlarına taşıyarak hayata geçireceğini ümit ediyorum.

Yeni öğretmen yetiştirme lisans programlarının ülkemiz ve üniversitelerimiz için hayırlı olmasını diler, program geliştirme sürecinde katkısı olan herkese en içten teşekkürlerimi sunarım. Öğretmen yetiştirme programlarının yer aldığı fakülte yöneticilerine, öğretim elemanlarına, okullarımızdaki öğretmenlik uygulamalarında rol alan il milli eğitim müdürlüğü ve okul yöneticilerine, öğretmen adayı öğrencilerimize rehberlik eden okul öğretmenlerine ve çok sevgili öğretmen adayı öğrencilerimize başarılar dilerim.

Prof. Dr. M. A. Yekta SARAÇ
Yükseköğretim Kurulu Başkanı

Önsöz

Ülkemiz için eğitim ve öğretmenlik, hiç şüphesiz en önemli ve en stratejik konular arasındadır. Eğitimle ilgili fiziki mekanlar, programlar, teknoloji, araç gereçler, kısaca bütün kaynakların verimli ve etkili bir şekilde kullanılması, istenen sonuçların elde edilebilmesi, öğretmenlere ve eğitim/okul yöneticilerine bağlıdır. Hiçbir eğitim sisteminden, öğretmenlerin ve eğitim/okul yöneticilerinin niteliğinin üstünde eğitim hizmetleri üretmesi beklenemez. Geçmişte pek çok Milli Eğitim Şurasında olduğu gibi son iki şuradan 18. Milli Eğitim Şurasında (2010) Öğretmenin Yetiştirilmesi, İstihdamı ve Mesleki Gelişimi; Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul liderliği; 19. Milli Eğitim Şurasında (2014) ise Öğretmen Niteliğinin Artırılması ve Eğitim Yöneticilerinin Niteliğinin Artırılması konuları, önemli gündem başlıkları arasında yer almıştır.

Öğretmenler, sosyal, ekonomik, kültürel yönlerden sürekli değişen bir toplumda ve çevrede görev yapmaktadır. Giderek toplum ve aile yapısında yaşanan bazı sorunlar, okulları ve okuldaki eğitim süreçlerini de etkilemektedir. Tek ebeveynli ailelerde yaşayan çocukların sayısının artması; öğretmenlerin, ırk, din, dil, ekonomik durum, kültür, madde bağımlılığı vb. birçok farklılık ve sorunlarla karşı karşıya olması; okulların, öğretmenlerin ve eğitimcilerin işini zorlaştırmaktadır. Buna bağlı olarak birçok ülkede öğretmen yetiştirme programlarında sürekli güncelleme ve reformlar yapılmaktadır. Yapılan çalışmalarda çağdaş öğretmen eğitimi programlarında öne çıkan bazı konularla öğretmenlerden beklentiler, okula ve öğrencilerin ihtiyaçlarına karşı büyük bir sorumluluk duyma; akademik bilgiyle pedagojik beceri ve uygulamaları bütünleştirebilme; öğrenen bir toplumda ve okulda bilgi okuryazarı olma, araştırma yapma kapasitesine sahip olma, araştırma ve uygulama içinde yeni bilgiler üretebilme; kişisel ve mesleki gelişimini sürekli sağlamaya çalışma; eşitlik, farklılık, sosyal adalet ve sosyal kapsam konularında duyarlılık sahibi olma; meslektaşlar, aileler ve toplumla sürekli işbirliği içinde olma; üst düzeyde öğretme becerilerine sahip olarak düzenli bir sınıf ve okul iklimi oluşturma; farklı sosyal, kültürel geçmişlere ve yönelimlere sahip olarak okula gelen öğrencilerden oluşan heterojen sınıflarda farklı ihtiyaç, beklenti ve yetenekleri olan çocuklarla etkili öğretim ve öğrenmeyi gerçekleştirebilme şeklinde özetlenebilir.

Geçtiğimiz yıllarda gerek Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), gerekse Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından öğretmenlikle ilgili önemli bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu bağlamda MEB tarafından 2017'de Öğretmen Strateji Belgesi (2017-2023) kabul edilmiş ve Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri yeniden tanımlanmıştır. Geçmişte MEB ve YÖK tarafından birlikte hazırlanan okullardaki öğretmenlik uygulamalarıyla ilgili Yönerge (1998) ve fakülte-okul işbirliği kapsamında öğretmenlik uygulamalarıyla ilgili Fakülte-Okul İşbirliği (1998) kitabı ile ilgili güncellenme çalışmaları devam etmekte olup tamamlandığında eğitim/eğitim bilimleri fakülteleriyle paylaşılacaktır. Bu kapsamda MEB tarafından okullardaki öğretmenlik uygulamaları, MEBBİS üzerinden kayıt altına alınmış, uygulama öğrencilerine rehberlik edecek öğretmenler için kurslar düzenlenmiş, Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Modülü oluşturularak öğretim elemanlarının uygulama öğrencilerini e-devlet şifresiyle değerlendirebilmelerine imkan sağlayan düzenlemeler yapılmıştır.

Hemen her ülkenin eğitimle ilgili sorunları olup öğretmen yetiştirme, eğitimle ilgili tartışmaların merkezinde yer alan konulardan biridir. Öğretmen yetiştirmede sürecinde teori ve uygulamanın bütünleştirilmesi, kurumlararası güçlü işbirliğinin oluşturulması, uygulama sürecinde uzman/rehber

öğretmen desteğinin sağlanması, araştırma ve uygulama temelli öğretmenlik eğitimi, daha nitelikli ve donanımlı öğretmenler yetiştirilmesi gibi konular, dünyadaki tartışmaların merkezinde yer almaktadır. Öğretmen eğitiminde önemli bir konu, teori ve uygulama arasındaki dengenin sağlanması, teoriyle uygulamanın bütünleştirilmesidir. Öğretmen adayı yetiştiren kurumlarda yapılan iş, öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanmasıdır. Oysa öğretmenin uygulama içinde yetiştirilmesi ve geliştirilmesi, hazırlık eğitimi kadar hatta bundan daha fazla önem taşımaktadır. Ülkemizde eğitim/ eğitim bilimleri fakültelerinde 25 branşta öğretmen adayları yetiştirilmekte olup MEB Talim ve Terbiye Kurulu'nun, Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları'na ilişkin kararları ekinde yer alan lisans alanları için de Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programları açılabilir. Bu programlar, YÖK Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programlarına ilişkin Çerçeve Usul ve Esaslar'a (2015) bağlı olarak yürütülmektedir.

Geçtiğimiz yıllarda YÖK tarafından öğretmen yetiştirme ve eğitim/ eğitim bilimleri fakülteleriyle bazı düzenlemeler yapılmıştır. Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu, yeni paydaşların da katılımıyla yeniden oluşturulmuş; eğitim/ eğitim bilimleri fakültelere girişte 240.00 barajı belirlenmiş; bu fakültelerin bölüm ve anabilim dalı yapılanması yeniden oluşturulmuş; ikinci öğretim programları kapatılmaya başlanmış; fakülte ve programlarının akreditasyonu ilgili çalışmalar yeniden başlatılmış, son olarak da lisans programları güncellenmiştir. Ayrıca ilk defa Pedagojik Formasyon Eğitim Sertifika Programlarıyla ilgili Usul ve Esaslar (2014) geliştirilmiş, daha sonra (2015) güncellenmiştir. Bu kitapta öncelikle program geliştirme sürecinde gerçekleştirilen çalışmalar özetlenerek lisans programlarının uygulanması sürecinde uyulması gereken esaslar açıklanmıştır. Daha sonra da alfabetik sırayla her bir lisans programıyla ilgili olmak üzere dönemlere göre düzenmiş ders çizelgeleri verilmiş; derslerin kur tanımları güncellenmiş ya da yeniden yapılmıştır.

Öğretmenlik lisans programlarının geliştirilmesi sürecinde pek çok kurum ve kişinin katkıları olmuştur. Burada adını tek tek sayamayacağım çeşitli üniversitelerde yapılan çalıştaylarda ev sahipliği yapan üniversite rektörlüklerine ve eğitim/ eğitim bilimleri fakültesi dekanlıklarına, çalıştaylara katılan ve katkı sağlayan öğretim elemanlarına teşekkür ediyorum. Yine bu süreçte başta MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü olmak üzere katkı sağlayan bütün MEB genel müdürlüklerine, birimlerine ve personeline, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'den katkı sağlayan uzman personele çok teşekkür ediyorum. Destek ve katkılarından dolayı Yükseköğretim Kurulunun Değerli Başkanı Sayın Prof. Dr. M. A. Yekta SARAÇ'a, başkan vekillerine ve üyelerine, Eğitim Öğretim Dairesi Başkanımız Sibel İRKEY'e ve çalışanlarına teşekkür ederim. Çalıştayların düzenlenmesi, taslak programların raporlaştırılması, dizgi ve baskıya hazırlanması sürecinde katkılarından dolayı Prof. Dr. Engin KARADAĞ, Dr. Zeki ÖĞDEM ve Dr. Niyazi KAYA'ya; kitabın baskısını gerçekleştiren Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne ve basımevi çalışanlarına teşekkür ederim. Yeni programların ülkemiz ve öğretmen yetiştirme sistemimiz için hayırlı olmasını diler, programlarının uygulanması sürecinde rol alacak yöneticilere, öğretim elemanlarına ve öğrencilere başarılar dilerim.

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN
Yürütme Kurulu Üyesi

Giriş

Türkiye’de 1982 yılına kadar Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı okulların bünyesinde olan öğretmen yetiştirme programları, daha sonra Üniversitelere devredilmiştir. Yüksek öğretmen okulları ve eğitim enstitüleri gibi kurumlar bünyesinde yer alan öğretmen yetiştirme programları, eğitim/eğitim bilimleri fakülteleri ile bir süre sonra eğitim fakültelerine dönüşen eğitim yüksekokulları içinde yeniden yapılandırılmıştır. Öğretmen yetiştirme sorumluluğunun üniversitelere devredilmesiyle, söz konusu fakülteler içinde öğretmen yetiştirme işlevinin yanı sıra eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirmeye ilgili akademik araştırmalar da yaygınlaşmaya başlamış; böylece eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanında önemli bir akademik bilgi üretimi sağlanmıştır.

Öğretmen yetiştirme işlevinin üniversitelere devredilmesinden günümüze kadar geçen süreçte öğretmen yetiştirme lisans programlarıyla ilgili olarak 1997, 2006 ve 2009 yıllarında yeniden düzenleme çalışmaları yapılmıştır. Bu konuda en kapsamlı çalışma, 1996-1997 yıllarında Milli Eğitimi Geliştirme Projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda eğitim bilimleri alanında açılmış olup istihdamda karşılığı olmayan bazı lisans programları kapatılmıştır. 1997-1998 öğretim yılında sekiz yıllık zorunlu eğitime geçilmesi nedeniyle okul kademelerinin ilköğretim ve ortaöğretim olarak düzenlenmesinin ardından Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) işbirliğiyle yapılan çalışmalar sonucunda, eğitim/eğitim bilimleri fakültelerindeki bölüm ve anabilim dallarıyla ders programları yeniden oluşturulmuştur.

Aradan geçen yaklaşık on yıllık süre sonunda 2006 yılında, 1997 yapılanmasındaki aksayan yönler ele alınarak revize edilmeye çalışılmış; bu doğrultuda hem ilköğretim hem de ortaöğretim alan öğretmenliği programlarında yer alan meslek bilgisi derslerinde bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu bağlamda, 1997’deki yapılandırmada kaldırılan bazı genel kültür derslerinin oranı artırılmış, lisans programlarında yer alan toplam ortak derslerin dışında yaklaşık %25 oranındaki dersleri belirleme yetkisi üniversitelere verilmiş ve bu derslerin oranı kısmi olarak artırılmıştır. Bu düzenleme sonucunda programlar, %50-60 oranında alan bilgisi, %25-30 oranında meslek bilgisi ve %15-20 oranında da genel kültür derslerinden oluşmuştur.

1996-1997 yılında yapılan lisans programları güncelleme çalışmasından sonra, ortaöğretim alan öğretmenliği lisans programları olarak 3,5 yıl alan bilgisi ve 1,5 yıl öğretmenlik meslek bilgisi ve alan eğitim dersleri şeklinde düzenlenmişti. 18.04.2014 yılında YÖK tarafından alınan kararla, 2014-2015 öğretim yılından itibaren ortaöğretim alan öğretmenliği programlarının öğrenim süresi 5 yıldan 4 yıla düşürülmüştür. Alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programları ise daha önce kapatılmıştır.

Eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanındaki çağcıl gelişmeler yanında Türk eğitim sisteminde gerçekleştirilen yapısal değişiklikler, toplumsal ihtiyaç ve talepler dikkate alındığında eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinin bölüm ve anabilim dalı yönünden yeniden yapılandırılması ve öğretmen yetiştirme lisans programlarının yeniden güncellenmesi, bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda ilkin bölüm ve anabilim dalı şablonu yeniden oluşturulmuş; 28.02.2017 tarihli YÖK Genel Kurul kararıyla Üniversitelerimize iletilen yeni şablona uygun olarak ilgili fakülte ve enstitüler bünyesinde gerekli dönüşümler yapılmıştır. Yeni eğitim/eğitim bilimleri fakültesi şablonu aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1. Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakültesi Yeni Bölüm ve Anabilim Dalı Şablonu

Bölüm	Anabilim Dalı ve Program
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü	- Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programı
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü	- Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı - Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Programı
Eğitim Bilimleri Bölümü	- Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Anabilim Dalı - Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı - Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı - Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı - Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Anabilim Dalı - Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı - Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı - Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü	- Müzik Eğitimi Anabilim Dalı - Müzik Öğretmenliği Programı - Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı - Resim İş Öğretmenliği Programı
Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü	- Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı - Biyoloji Öğretmenliği Programı - Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı - Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı - Fizik Eğitimi Anabilim Dalı - Fizik Öğretmenliği Programı - Kimya Eğitimi Anabilim Dalı - Kimya Öğretmenliği Programı - Matematik Eğitimi Anabilim Dalı - Matematik Öğretmenliği Programı - İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programı
Özel Eğitim Bölümü	- Özel Eğitim Öğretmenliği Programı - Görme Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı - İşitme Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı - Özel Yetenekliler Eğitimi Anabilim Dalı - Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı

Bölüm	Anabilim Dalı ve Program
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü	- Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı - Coğrafya Öğretmenliği Programı - Felsefe Grubu Eğitimi Anabilim Dalı - Felsefe Grubu Öğretmenliği Programı - Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı - Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı - Tarih Eğitimi Anabilim Dalı - Tarih Öğretmenliği Programı - Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı - Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Programı - Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı - Türkçe Öğretmenliği Programı
Temel Eğitim Bölümü	- Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı - Okul Öncesi Öğretmenliği Programı - Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı - Sınıf Öğretmenliği Programı
Yabancı Diller Eğitimi Bölümü	- Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı - Almanca Öğretmenliği Programı - Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı - Arapça Öğretmenliği Programı - Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı - Fransızca Öğretmenliği Programı - İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı - İngilizce Öğretmenliği Programı - Japon Dili Eğitimi Anabilim Dalı - Japonca Öğretmenliği Programı

Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarını Güncelleme Gerekçesi

Eğitimde program geliştirme ve değerlendirme, başlı başına bir çalışma alanı olup her alanda hazırlanan programlar, değişen ihtiyaç ve talepler doğrultusunda zaman içinde yeniden hazırlanmak durumundadır. Öğretmen yetiştirme lisans programlarının güncellenmesinin üzerinden on yılı aşkın bir süre geçmiştir. Bu süreçte mevcut programlarla ilgili çeşitli araştırma ve değerlendirmeler yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonucu, alan eğitimine yönelik derslerle öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yeniden oluşturulması ve programlarda bunlara ağırlık verilmesi, öğretmenlik uygulamalarının daha geniş bir zamana yayılması ve daha yapılandırılmış bir biçimde gerçekleştirilmesi,

öğretmen yetiştirme lisans programlarının Milli Eğitim Bakanlığının yeniden hazırlayarak uygulamaya koyduğu ders programlarıyla uyumlu hale getirilmesi, bir ihtiyaç olarak gündeme gelmiştir. Bunların yanında diğer bazı gerekçeler şöyle özetlenebilir:

- Öğretmen yetiştirme programlarında 1997, 2006 ve 2009 yıllarında gerçekleştirilen program güncelleme çalışmalarında, daha çok ilköğretim kademesiyle ilgili programlar üzerinde durulmuş; meslek bilgisi dersleri dışında ortaöğretim alan öğretmenliği programlarıyla ilgili bir güncelleme yapılmamıştır. Yeni fakülte şablonunda bölüm adlarında ilköğretim ve ortaöğretim ayrımı ortadan kaldırılmış olup güncelleme çalışmaları da, bütün lisans programları üzerinde gerçekleştirilmiştir.
- Özellikle ortaöğretim alan öğretmenlikleriyle ilgili lisans programları başta olmak üzere üniversiteler ve fakülteler arasında haftalık ders saati, ders kredisi ve AKTS yönlerinden uyumsuzluklar meydana gelmiştir. Bu durum, ayrıca başka sorunlara neden olmuştur. Şöyle ki; kredi ve AKTS uyumsuzluklarından dolayı yatay geçişler, çift ana dal uygulamaları, Erasmus, Mevlâna ve Farabi değişim programları yönünden aksaklıklar yaşandığı görülmüştür.
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bazı derslerin programlarıyla ilgili yakın zamanda gerçekleştirilen yeniden yapılandırma ve güncelleme çalışmaları yanında öğretmenlik alanında da bazı düzenlemeler yapılmıştır. Bu bağlamda Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri yeniden hazırlanarak 2017 yılında yayımlanmıştır. Ayrıca 2017 yılında Öğretmen Strateji Belgesi yayımlanmıştır. Söz konusu belgelerde, öğretmenlikle ilgili yeni yeterlikler yanında yeni hedeflere ve beklentilere yer verilmiştir.
- Ayrıca geçen zaman içinde eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirmeyle ilgili olarak 10. Kalkınma Planı (2014-2018), MEB'in Stratejik Planı (2015-2019), Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Alan Yeterlikleri gibi bir takım resmi belgeler yayımlanmıştır.
- Yakın geçmişte YÖK'ten bağımsız olarak Yükseköğretim Kalite Kurulu oluşturulmuş, 2000'li yılların başında eğitim/eğitim fakültelerinde pilot uygulama olarak başlatılan fakat daha sonra sürdürülemeyen kalite ve akreditasyon çalışmalarına bu fakültelerde yeniden başlanmıştır.
- Avrupa yükseköğretim alanında Bologna sürecine uyum, kalite ve akreditasyon çalışmaları, dünyada ve Türkiye'de aynı alanda eğitim veren lisans programları için çekirdek programlar oluşturma konuları gündeme gelmekte olup bu bağlamda eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinin lisans programlarının da güncellenmesine ve ortak çekirdek programlar oluşturulmasına ihtiyaç duyulmuştur.
- Bologna süreci kapsamında müfredatta en az %25 oranında seçmeli derslere yer verilmesi gerekli olup her ne kadar öğretmen yetiştirme programlarında söz konusu seçmeli dersler yer almakla birlikte, giderek seçmeli derslerle ilgili olarak fakültelerde yüzlerce farklı ad altında seçmeli ders açıldığı görülmüştür. Yeni güncelleme çalışmalarında seçmeli derslerle ilgili seçmeli ders havuzlarının oluşturulması bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.
- Gerek yükseköğretim alanında gerekse eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanında, giderek etik, moral, ahlaki, kültürel konuların önem kazandığı ve bu konularla ilgili sorunların önemli ölçüde arttığı görülmektedir. Bu nedenle yeni lisans programlarında öğretmen adaylarının, alayla ilgili mesleki bilgi ve beceriler yönünden yeterli bir donanıma sahip olmaları yanında sosyal, kültürel, moral, entelektüel yönlerden donanımlı ve gelişmiş bir kişiliğe sahip olarak yetiştirilmesi, daha insani ve erdemli bir ülkenin ve dünyanın inşasında aktif rol alacak ahlaki ve kültürel liderler olarak yetiştirilmesi beklenmektedir. Bu nedenle programlardan mezun olacak öğretmen

adayının; (i) evrensel, milli ve yerel/bölgesel kültürleri ve bunlar arasındaki ortak ve farklı yanları tanıyan; (ii) kültürel, etik, ahlaki değerler ve kişilik yönünden rol model olması, (iii) teknoloji okur yazarı, araştırmacı öğretmen niteliği kazanmış olarak mezun olması beklenmektedir.

Programların Güncellenmesinde İzlenen Yöntem

Programlar, program geliştirme komisyonlarının oluşturulması, alan taraması süreci ve program güncelleme süreci olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmiştir.

Komisyonların Oluşturulması Süreci

- Her lisans programı için ayrı bir komisyon oluşturulmuştur.
- Her komisyon üç-beş üyeden meydana gelmiştir.
- Üyelerden birinin program geliştirme/eğitim programları ve öğretim alanından olmasına dikkat edilmiştir.
- Her komisyonda ilgili program alanından bir alan eğitimcisi yer almıştır.
- Komisyonların çalışma süreçlerini koordine edecek bir üst komisyon kurulmuştur.
- Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ve Genel Kültür Dersleri için ayrı komisyonlar oluşturulmuştur.

Alan Taraması Süreci

- Komisyonlar, öncelikle ilgili lisans programı hakkında bir durum tespiti yapmıştır.
- İlgili alanda, dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler, ilgili literatür, araştırmalar ve raporlar taranmıştır. Bu taramalarda özellikle 21. yüzyıl beceri ve yeterlilikleri incelenmiş ve dikkate alınmıştır.
- İlgili lisans programından seçilmiş mezunlar, veliler, okul müdürleri, öğretmenler ve öğretim elemanlarıyla görüşmeler yapılmıştır.
- Bologna Süreci kapsamında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Alan Yeterlilikleri incelenmiştir.
- MEB Öğretmenlik Mesleği Yeterlilikleri incelenmiştir.
- İlgili alandaki okul öncesi eğitim, ilkökul, ortaokul ve ortaöğretim (lise) öğretim programları incelenmiştir.
- MEB'in 2015-2019 Stratejik Planı ve 10. Kalkınma Planı (2014-2018) incelenmiştir.
- Mevcut lisans programının amaçları ve öğrenme çıktıları, TYYÇ ve Öğretmen Yeterliliklerine göre karşılaştırılmıştır.
- Öğrenme çıktıları düşünülerek (program çıktıları ve öğrenme çıktıları matrisi) dersler değerlendirilmiştir.
- İyileştirilmesi gereken program çıktıları ve öğrenme çıktıları belirlenmiştir.
- Kalite ve akreditasyon süreçleri dikkate alınmıştır.

Program Güncelleme Süreci

- İlgili programdaki derslerin adı, içeriği, haftalık saati ve kredisi (yerel kredi ve AKTS), güncellenmiştir.
- Programdan çıkarılacak, birleştirilecek ve yeniden eklenecek dersler belirlemiştir.
- Eski ve yeni programdaki derslerle program ve öğrenme çıktıları karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.
- Hazırlanan taslak programlara ilişkin olarak MEB'in ilgili birimlerinden görüş alınmıştır.
- Hazırlanan taslak programlar, Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubuna sunulmuş ve uygun görüşle YÖK bünyesinde yer alan ilgili komisyon ve kurulların gündemine alınarak onaylanmıştır.

Programların Güncellenmesinde Yapılan Çalıştaylar

Program geliştirme ve güncelleme çalışmaları, kolektif bir anlayışla yürütülmüş olup söz konusu programların, ortak aklın ürünü olmasına özen gösterilmiş; programların hazırlanmasında pek çok kişi gönüllü olarak katkı vermiş olup geliştirilen dokümanlarda hiçbir kimsenin adı yer almamıştır.

Program değerlendirme ve geliştirme sürecinde olabildiğince bütün paydaşların beklenti ve görüşlerinin dikkate alınması gerekli olup öğretmen yetiştirme lisans programlarının güncellenmesi çalışmaları da bu anlayışla yürütülmüştür.

- Bu bağlamda ilk olarak 29 Eylül 2016 tarihinde Milli Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz'ın da katılımlarıyla, Eğitim/Eğitim Bilimleri Dekan ve dekan yardımcılarıyla fakülte-okul işbirliği, eğitimin niteliğinin ve eğitim kurumlarının kalitesinin artırılması ve Türkiye için yüksek nitelikli öğretmen yetiştirme hedefi üzerine bir toplantı gerçekleştirilmiştir.
- Program güncellenmenin ilk çalıştay, 6-8 Ekim 2016 tarihlerinde İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nin ev sahipliğinde, eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinin öğretim üeleriyle İl Milli Eğitim Müdürlüğünden öğretmenlerin ve öğretmen aday öğrencilerin katılımıyla "Öğretmen Yetiştirmede Değişim ve Dönüşümler Ulusal Çalıştay"ı" adı altında yapılmıştır. Bu çalıştayda ağırlıklı olarak ilkökul ve ortaokullara öğretmen yetiştiren programlar üzerinde durulmuştur.
- 17-18 Mart 2017 tarihlerinde Ankara'daki üç üniversitede (ODTÜ, Hacettepe, Ankara) öğretim üyelerinin, öğretmenlerin, Millî Eğitim Bakanlığı ve ÖSYM'den uzmanların katıldığı, öğretmen yetiştirme programlarıyla ilgili 25 başlıkta çalıştaylar gerçekleştirilmiştir.
- Bu çalıştaylar sonucunda ortaya çıkan taslak programlar, 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresinde (20-23 Nisan 2017) ve 6. Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumunda (4-6 Mayıs 2017) tartışmaya sunulmuş, eleştiri ve öneriler alınmıştır.
- 20-21 Mayıs 2017 tarihlerinde Anadolu Üniversitesi'nin ev sahipliğinde eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinin lisans programlarının güncellenmesiyle ilgili nihai çalıştaylar yapılmıştır. Bu çalıştaylarda gelen öneri ve eleştiriler doğrultusunda program güncelleme süreçlerinde ortaya çıkan çekirdek taslak programlar olgunlaştırılmıştır.

- 6 Ekim 2017 tarihinde YÖK'te eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinden öğretim üyelerinin katılımıyla öğretmen yetiştirmede üniversite/fakülte-okul işbirliğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin mesleki gelişiminin sağlanmasına yönelik bir çalıştay düzenlenmiştir.
- 20 Ekim 2017 tarihinde yine YÖK'te eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinden öğretim üyelerinin katılımıyla öğretmen yetiştirme sürecinde üniversite/fakülte ve okul işbirliğinin ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin sağlanmasına yönelik olarak mevcut sorunların ve çözüm önerilerinin tartışıldığı "Eğitimde Kalite İçin Etkili Öğretmenlik Eğitimi" başlıklı bir çalıştay düzenlenmiştir.
- 14 Aralık 2017 tarihinde YÖK'te Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakültesi lisans programlarında yer alan öğretmenlik meslek dersleri, okullardaki öğretmenlik uygulamalarıyla ilgili olarak MEB ve öğretmen yetiştiren kurumlardan gelen taleplerinin görüşüldüğü Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 26 Aralık 2017 tarihinde, YÖK Başkanı Sayın Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç ve Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Tekin'in de katılımlarıyla, Eğitim/Eğitim Bilimleri Dekanlarıyla nitelikli öğretmen yetiştirmede fakülte-okul işbirliğinin rolü ve önemi, öğretmen yetiştirme programlarında kalite ve akreditasyon, kapsayıcı eğitim ve öğretmenlik konularının gündeme alındığı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.
- 29 Aralık 2017 tarihinde Okul-Kurum Deneyimi, Okullarda-Kurumlarda Gözlem, Öğretmenlik Uygulaması derslerinin içeriği ve MEB'e bağlı okullardaki uygulamalarla ilgili yönergeye ilişkin bazı konuların ve sorunların görüşüldüğü Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 13-14 Şubat 2018 tarihlerinde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim öğretim kurumlarında yapılacak uygulamalarla ilgili Yönergenin güncellemesine yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı yöneticileri ve eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinden öğretim üyelerinin katıldığı bir çalıştay düzenlenmiştir. Uygulama öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamalarına İlişkin Yönerge güncellenmiştir.
- 16 Mart 2018'de YÖK'te Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü ile Eğitim/Eğitim Bilimleri fakültelerinden öğretim üyelerinin katıldığı bir çalıştay yapılmış; öğretmenlik uygulamalarıyla ilgili Fakülte-Okul İşbirliği kitabı güncellenmiştir.

Lisans Programlarının Yapısı ve Getirdiği Yenilikler

- Öğretmenlik lisans programlarındaki dersler, Öğretmenlik Meslek Bilgisi (MB), Alan Eğitimi (AE) ve Genel Kültür (GK) dersleri olmak üzere üç gruptan oluşmaktadır.
- Programlarda Öğretmenlik Meslek Bilgisi (MB) dersleri %30-35; Genel Kültür (GK) dersleri %15-20 ve Alan Eğitimi (AE) dersleri de %45-50 oranında yer almıştır.
- Böylelikle bütün öğretmen yetiştirme lisan programları arasında çekirdek müfredat oluşturulmuştur. Tablo 2'de güncellenen programlarda Öğretmenlik Meslek Bilgisi (MB), Genel Kültür (GK) ve Alan Eğitimi (AE) derslerinin oranları sunulmuştur.

Tablo 2. Lisans Programlarında Meslek Bilgisi, Genel Kültür ve Alan Eğitimi Derslerinin Yoğunluğu

Program	Meslek Bilgisi (%)	Genel Kültür (%)	Alan Eğitimi (%)
Almanca Öğretmenliği	34	19	47
Arapça Öğretmenliği	34	18	48
Beden Eğitimi Öğretmenliği	33	18	49
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	32	16	52
Biyoloji Öğretmenliği	34	18	48
Coğrafya Öğretmenliği	34	18	48
Felsefe Grubu Öğretmenliği	32	17	51
Fen Bilgisi Öğretmenliği	34	18	48
Fizik Öğretmenliği	34	18	48
Fransız Dili Öğretmenliği	34	18	48
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	34	18	48
İngiliz Dili Öğretmenliği	34	18	48
Japonca Öğretmenliği	31	17	52
Kimya Öğretmenliği	34	19	47
Matematik Öğretmenliği	34	18	48
Müzik Öğretmenliği	32	17	51
Okul Öncesi Öğretmenliği	35	19	46
Özel Eğitim Öğretmenliği	28	13	59
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	31	18	51
Resim-İş Öğretmenliği	33	17	50
Sınıf Öğretmenliği	35	19	46
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	34	18	48
Tarih Öğretmenliği	33	18	49
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	32	17	51
Türkçe Öğretmenliği	33	18	49

- Özellikle temel eğitimle ilgili öğretmenlik programlarında alan bilgisi yanında alan eğitime de ağırlık verilmiştir. Bu lisans programlarının hedef öğrenci kitlesi göz önüne alındığında öğretim programları, daha çok temel beceri, tutum, değer kazandırma ve uyum sağlama üzerine yapılandırılmıştır. Örneğin okul öncesinde ya da ilkokulda çocuğa fen öğretmekten daha çok fen okuryazarlığı; matematikle ilgili kural ve formül öğretiminden öte temel sayısal bilgi ve beceriler, matematik okuryazarlığı, matematiksel düşünme becerileri kazandırmak, öncelikli hale getirilmiştir. Dolayısıyla dünyadaki gelişmeler doğrultusunda programlar, alan bilgisinin yanı sıra, alanın eğitime ve öğretime yönelik mesleki bilgi ve beceriler kazandırmayı öncelikle oluşturulmuştur.

Öğretmenlik Meslek Bilgisi (MB) Dersleriyle İlgili Düzenlemeler

Bütün lisans programlarında öğretmenlik mesleğiyle ilgili pedagojik dersler, yeniden düzenlenmiştir. Bu konuda yapılan düzenlemeler özetle şöyledir:

- “Bilimsel Araştırma Yöntemleri (Eğitimde Araştırma Yöntemleri)”, “Eğitim Bilimine Giriş (Eğitime Giriş)”, “Ölçme ve Değerlendirme (Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme)” derslerinin adında ve içeriklerinde güncellemeler yapılmıştır. Bu derslerin yeni adları, parantez içinde yer aldığı şekliyle oluşturulmuştur.
- “Öğretim İlke ve Yöntemleri”, “Sınıf Yönetimi”, “Eğitim Psikolojisi”, “Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi” derslerinin adı aynen korunmuş, ancak içeriklerinde güncellemeler yapılmıştır.
- “Özel Eğitim” ve “Rehberlik” dersleri, bütün öğretmen adaylarının uygulamada ihtiyaç duyacakları bilgi ve beceriler göz önüne alınarak “Özel Eğitim ve Kaynaştırma” ve “Okullarda Rehberlik” şeklinde yeni adlar altında içerikleri de zenginleştirilerek yer almıştır.
- “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersi, kapsamından dolayı bölüm ve anabilim dalları arasında hep bir ihtilaf konusu olduğundan kaldırılarak bunun yerine içeriği güncellenerek programlarda “Öğretim Teknolojileri” adıyla bir ders yer almıştır.
- “Okul Deneyimi” dersi, işlevsel ve etkili bir biçimde gerçekleştirilemediğinden kaldırılmış olup bu dersin içeriği birleştirilmek suretiyle Öğretmenlik Uygulaması dersi bütün programlarda Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 olmak üzere iki dönemde yer almıştır.
- Programlarda pek yer almayan veya seçmeli ders olarak çok az bir programda yer alan “Eğitim Sosyolojisi”, “Türk Eğitim Tarihi”, “Eğitim Felsefesi” dersleri, bütün lisan programlarında ortak meslek dersleri olarak yer almıştır. Ayrıca bütün programlarda meslek ahlâkı ve etiğiyle ilgili olarak “Eğitimde Ahlâk ve Etik” dersine yer verilmiştir.
- Materyal Geliştirmeye ilgili konular ise ilgili alanın öğretime yönelik dersler ve öğretmenlik uygulaması dersleri kapsamında yer almıştır.

Genel Kültür (GK) Dersleriyle İlgili Düzenlemeler

Bütün lisans programlarında genel kültür dersleri yeniden düzenlenmiştir. Bu konuda yapılan düzenlemeler özetle şöyledir:

- Yabancı Dil 1 ve Yabancı Dil 2 derslerinin içerikleri, gramer öğretimi ağırlıklı olmaktan çıkartılarak işlevsel dil becerileri kazandırma amacına dönük şekilde gündelik hayatla da ilişkilendirilerek güncellenmiştir.
- “Türkçe 1: Yazılı Anlatım” ve “Türkçe 2: Sözlü Anlatım” derslerinin adları, yeni programlarda “Türk Dili 1 ve Türk Dili 2” şeklinde yer almış olup “Türk Dili 1” dersinin içeriği, yazılı ve sözlü anlatım; “Türk Dili 2” dersinin içeriği ise akademik dilin kullanımı ve metin yazma şeklinde yeniden düzenlenmiştir.
- “Bilgisayar 1 ve Bilgisayar 2” dersleri programlardan kaldırılmış olup bu derslerin yerine, güncel teknolojilerini içine alan “Bilişim Teknolojileri”, eğitim ve öğretimle ilgili teknolojileri içeren “Öğretim Teknolojileri” dersleri eklenmiştir.
- “Topluma Hizmet Uygulamaları” dersi, içeriği güncellenerek bütün programlarda ortak ders olarak yer almıştır.

Alan Eğitimi (AE) Dersleriyle İlgili Düzenlemeler

Bütün lisans programlarında alan eğitimi dersleri yeniden düzenlenmiştir. Bu konuda yapılan düzenlemeler özetle şöyledir:

- Özel Öğretim Yöntemleri 1 ve Özel Öğretim Yöntemleri 2 dersleri lisans programlarında kaldırılmıştır. Bunların yerine ilgili alanın öğretimine dönük dersler açılmıştır.
- İlgili öğretmenlik alanıyla doğrudan ilgili olmayan bazı alan eğitimi dersleri programlardan kaldırılmıştır (Örneğin; İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programında Fizik 1 ve Fizik 2 dersi gibi) .
- Mevcut programlarda sadece “Özel Öğretim Yöntemleri 2” dersinin içine sıkıştırılan ilgili alanın öğretimi, öğrenme ve öğretim yaklaşımları, öğretim programları vb. konulara daha fazla ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda programlara dersin adının başına ilgili alanın adı getirilerek “... Öğretim Programları” ve “... Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları” adındaki dersler, ortak ve ilgili öğretmenlik alanının öğretimine yönelik Alan Eğitimi (AE) dersleri olarak eklenmiştir. Böylelikle mevcut programlarda ilgili alanın öğretimiyle doğrudan ilişkili üç kredilik bir ders var iken, güncellenen programlarda, alan öğretimiyle ilgili hem ders sayıları hem de kredileri dört katına çıkartıldığı gibi bu derslerin işlevselliği de artırılmıştır.
- Birden fazla alt alandan oluşan programlarda Alan Eğitimi dersleri, MEB öğretim programının öğrenme alanları da dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Örneğin; İlköğretim Matematik Öğretmenliği programında “Sayıların Öğretimi”, “Geometri ve Ölçme Öğretimi”, “Cebir Öğretimi” ve “Olasılık ve İstatistik Öğretimi” derslerine yer verilmiştir.
- Birbirleriyle yakından ilişkili programların (örneğin; dil eğitimi programları) derslerinde dünyadaki genel eğilimlere uyularak programlar arasında ders adları, terminoloji ve içerikleri yönünden bir standartlaşma sağlanmıştır.
- Mevcut programlarda bir dönem olan “Öğretmenlik Uygulaması” dersi, Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 olmak üzere iki döneme çıkartılarak, öğretmen adaylarının daha uzun bir zaman dilimi içinde okulda bulunması ve daha çok öğretmenlik uygulaması yapmaları amaçlanmıştır.
- Öğretmenlerin sınıf içi değerlendirmelerinde standart sağlayarak gelecek yıllarda öğrenci değerlendirmelerin bir üst öğrenim kademesine geçişte sağlıklı bir şekilde kullanabilmek amacıyla bütün öğretmenlik programlarına uygulama örneklerine dayalı Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi seçmeli dersi eklenmiştir.
- Öğretmen adaylarının daha nitelikli ders kitabı seçme ve kullanabilmeleri için programlara dersin adının başına ilgili alanın adı getirilerek “... Ders Kitabı İncelemesi” dersi eklenmiştir.
- Lisans programlarının toplam kredileri uluslararası standartlar da gözetilerek makul bir seviyeye çekilmiş olup toplam ulusal krediler, 140-150 arasındadır. Böylece öğretmen adaylarının program dışı etkinlikler olarak daha çok sosyal ve kültürel faaliyetlerine katılabilmeleri, okullardaki öğretmenlik uygulamalarına daha kolaylıkla gidebilmeleri; ayrıca Bologna sürecine uyum sağlanması amaçlanmıştır. Tablo 3’te programlarda mevcut ve güncellenen kredi ve ders saati karşılaştırmaları yer almaktadır.

Tablo 3. Lisans Programlarının Mevcut ve Güncellenen Kredi ve Ders Saati Karşılaştırması

Program	Mevcut Program		Güncellenen Program		Fark	
	Kredi	Ders Saati	Kredi	Ders Saati	Kredi	Ders Saati
Almanca Öğretmenliği	156	170	145	152	-11	-18
Arapça Öğretmenliği	159	171	149	156	-10	-15
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	158	191	150	171	-8	-20
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	142	171	150	166	8	-5
Biyoloji Öğretmenliği	152	174	146	162	-6	-12
Coğrafya Öğretmenliği	165	182	148	157	-17	-25
Felsefe Grubu Öğretmenliği	159	169	157	164	-2	-5
Fen Bilgisi Öğretmenliği	153	174	148	166	-5	-8
Fizik Öğretmenliği	176	210	148	164	-28	-46
Fransızca Öğretmenliği	157	169	148	155	-9	-14
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	146	162	146	153	0	-9
İngilizce Öğretmenliği	159	175	148	155	-11	-20
Japonca Öğretmenliği	162	201	163	188	1	-13
Kimya Öğretmenliği	178	214	145	159	-33	-55
Matematik Öğretmenliği	164	196	148	155	-16	-41
Müzik Öğretmenliği	163	201	156	179	-7	-22
Okul Öncesi Öğretmenliği	151	175	141	148	-10	-27
Özel Eğitim Öğretmenliği	150	166	150	162	0	-4
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	162	180	147	160	-15	-20
Resim-İş Öğretmenliği	154	192	155	186	1	-6
Sınıf Öğretmenliği	156	178	142	150	-14	-28
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	156	170	147	154	-9	-16
Tarih Öğretmenliği	178	184	151	158	-27	-26
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	182	194	156	163	-26	-31
Türkçe Öğretmenliği	145	162	150	157	5	-5

- Öğretmenlik Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) derslerinin ulusal kredileri ve AKTS yönünden bütün programlarda eşitlenmiştir. Böylelikle eşdeğerlik, yatay geçiş, çift ana dal eğitimi vb. durumlarda ortaya çıkan kredi ve AKTS uyumsuzlukları giderilmiştir.
- Programlarda yer alan Meslek Bilgisi (MB) derslerinin (Eğitime Giriş, Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri hariç) lisans programları yönünden dönemleri farklılaştırılmıştır. Böylelikle lisans programları arasında eşdeğer olan Meslek Bilgisi (MB) derslerinin her dönem açılması sağlanarak alttan veya üstten ders almak isteyen öğrencilere kolaylık sağlanmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının ders yüklerinin belirli dönemlerde yoğunlaşması da engellenmeye çalışılmıştır.
- Programlarda yer alan sınırlı sayıdaki seçmeli dersler arttırılmış olup bütün programlarda seçmeli derslere %25 oranında yer verilerek Bologna sürecine uyum sağlanmıştır.
- Programlardaki Meslek Bilgisi (MB), Genel Kültür (GK) ve Alan Eğitimi (AE) seçmeli derslerinin sayısı, adları ve içeriklerindeki dağınıklıklar giderilmiş olup lisans programlarının III. Döneminden itibaren her döneme seçmeli dersler eklenmiştir. Ayrıca bütün programlar için ortak Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) seçmeli ders havuzları oluşturulmuştur.
- Programların Uygulama Esasları kısmında da belirtildiği üzere seçmeli derslerin zorunlu-seçmeli ders kategorisi olarak nitelendirilen bir kategoriye dönüşmeleri engellenmiştir.
- Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programında oluşturulan seçmeli ders gruplarıyla dersler, Okul Rehberliği ve Danışmanlığı, Aile Rehberliği ve Danışmanlığı, Mesleki Rehberlik ve Danışmanlık alt uzmanlık alanlarına göre üç grupta toplanmıştır.
- Özel Eğitim Öğretmenliği lisans programı için oluşturulan seçmeli ders gruplarıyla, Zihin Yetersizliği, Otizm Spektrum Bozukluğu, Öğrenme Güçlüğü, Özel Yetenek, İşitme Yetersizliği ve Görme Yetersizliği olmak üzere dersler toplam altı alt uzmanlık alanına göre gruplandırılmıştır.
- Lisans programlarında olabildiğince derslerin kısa içeriklerine yer verilerek bunların öğretim elemanlarınca oluşturulacak ders bilgi paketlerinin hazırlanmasında yol gösterici olması ve içerikler yönünden yükseköğretim kurumları arasında asgari bir standartlaşmanın sağlanması amaçlanmıştır.
- Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakültesi lisans programları güncelleme çalışmalarıyla birlikte, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına İlişkin Çerçeve Usul Ve Esasları da yeniden düzenlenmiştir.

Lisans Programlarını Uygulama Esasları

- Programlar, 2018-2019 öğretim yılından itibaren birinci sınıflardan başlanarak uygulanacak olup diğer sınıflardaki öğrenciler eğitimlerini başladıkları programlarla sürdürecektir.
- Programlarda yer alan zorunlu ve seçmeli derslerin dönemleri, ulusal kredileri ve AKTS'leri, kesinlikle değiştirilmeyecektir.
- Meslek Bilgisi (MB) (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri hariç olmak üzere) ve Genel Kültür (GK) dersleri, bütün programlar arasında birbirlerine eşdeğerdir. Programlar arasındaki diğer eşdeğerlikler, ilgili kurullar tarafından belirlenecektir.
- Yatay/dikey geçiş yaparak veya af kanunundan yararlanarak öğrenimlerine devam etmek isteyen, daha önce herhangi bir Yükseköğretim Kurumunda öğrenci iken ilişiği kesilen veya mezun iken

yeniden kayıt yaptırmaya hak kazanan vb. durumda olup öğrenimlerine daha sonra devam edecek öğrencilerin, daha önce alıp başarılı oldukları derslerden muafiyetlerinin ve intibaklarının yapılmasında ulusal/yerel kredileri yerine AKTS'ler dikkate alınacaktır.

- Mevcut programlardaki dersler ile güncellenen programlardaki dersler arasındaki eşdeğerlikler, öğrenciyi mağdur etmeyecek şekilde ulusal/yerel kredileri yerine AKTS'ler dikkate alınarak ilgili kurullar tarafından belirlenecektir.
- Programlarda yer verilen seçmeli derslere ek olarak Meslek Bilgisi (MB) ve Alan Eğitimi (AE) seçmeli ders havuzuna öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda gerekçesi ve kur tanımları yapıp en geç Mart ayının son gününe kadar YÖK'e önerilerek YÖK onayından sonra en fazla altı ders eklenebilir. Alan Eğitimi (AE) seçmeli ders havuzuna eklenecek seçmeli dersler, mutlaka konu alanının öğretimine yönelik olmalıdır. Genel Kültür (GK) seçmeli derslerine eklenecek derslerde ise herhangi bir kısıt bulunmamaktadır. Genel Kültür (GK) seçmeli ders eklemelerinde YÖK onayına gerek yoktur.
- Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri; Uygulama Öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamalarına İlişkin Yönerge'nin ilgili maddeleri ve öncelik sırasına göre (i) ilgili öğretmenlik programında lisans eğitimi, lisansüstü eğitim yapmış veya ÜAK doçentliği olan, (ii) eğitim bilimleri alanında doktora ve/veya ÜAK doçentliği olan öğretim elemanlarınca; ihtiyacın halen devam etmesi durumunda ise diğer öğretim elemanlarınca yürütülecektir.
- Meslek Bilgisi (MB, Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 hariç olmak üzere) Genel Kültür (GK) dersleri kapsamında yer alan zorunlu ve seçmeli dersler, ilgili anabilim dalları (programlar) altında değil; program ayrımı yapılmadan fakülte dersleri olarak bütün öğrencilere açılacaktır. Böylelikle fakültelerde insan kaynakları ve fiziki alt yapı, optimum fayda sağlayacak şekilde değerlendirilmiş olacaktır.
- Meslek Bilgisi (MB) (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 hariç olmak üzere) ve Genel Kültür (GK) derslerinin Ders Kodları her bölümde aynı olacak, bölümler ve programlar arasında farklılık göstermeyecektir.
- Meslek Bilgisi (MB) dersleri (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 hariç olmak üzere) Eğitim Bilimleri Bölümü; Alan Eğitimi (AE) dersleri (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri dahil) ilgili Bölüm Anabilim Dalı; Genel Kültür (GK) dersleri ise fakülte dekanlığınca oluşturulacak genel kültür dersleri koordinatörlüğünde planlanacak ve yürütülecektir.
- Meslek Bilgisi (MB) dersleri, uzmanlık alanları dikkate alınarak öncelikle Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim elemanlarınca yürütülecektir. İhtiyaç olması durumunda fakültede ilgili bölüm/anabilim dalı içinden ya da fakülte dışından diğer öğretim elemanlarınca yürütülecektir.
- Alan Eğitimi (AE) derslerinden konu alanının öğretimini içeren dersler, ilgili öğretmenlik programında lisansüstü eğitim yapmış veya ÜAK doçentliği olan öğretim elemanlarınca yürütülecektir.
- Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) derslerinden zorunlu ve seçmeli derslerin şubelerinin, öğrencilerin derslerinin çakışmaması için farklı günlerde/saatlerde açılmasına önem verilecektir.
- Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) seçmeli ders kategorisinde olan derslerin bir kısmı (örneğin; Karakter ve Değer Eğitimi, Medya Okuryazarlığı vb.) bazı programlarda Alan Eğitimi (AE) zorunlu veya seçmeli ders kategorisindedir (örneğin; Karakter ve Değer Eğitimi dersi Sınıf Öğret-

menliği, Medya Okuryazarlığı dersi ise Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği programlarında zorunlu Alan Eğitimi (AE) dersidir). Söz konusu bu dersler ilgili programlarda Alan Eğitimi (AE) statüsünde olup öğrencilerin mükerrer ders almaları önlenmelidir.

- Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 derslerinin dışındaki dersler, birbirinin ön şartı değildir.
- Programlardaki seçmeli dersler, kendi içlerinde gruplandırılmaz, sınıf veya dönemler düzeylerine indirgenemez (Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ile Özel Eğitim Öğretmenliği Programları hariç.). Her öğretim döneminde üç seçmeli ders havuzunun her birinden de en az 6'şar ders açılması gerekir.
- Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 derslerinde her bir öğretim elemanına verilecek öğrenci kontenjanı Uygulama Öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamalarına İlişkin Yönergenin ilgili maddesinde tanımlanan öğrenci sayısı ile sınırlıdır.
- Öğretim elemanı sayısına ve ders yüklerine bağli olarak, elverdiği ölçüde dersler, farklı saatlerde veya günlerde açılarak şube sayısı artırılabilir. Böylelikle başta çift ana dal eğitimi yapan öğrenciler olmak üzere dersi alttan veya üstten alacak öğrencilerin ders çakışma problemleri en aza indirilebilir.
- Derslerin haftalık ders çizelgelerinde uygulama saatine yer verilmemesi, bu derslerde uygulama yapılmayacağı anlamına gelmemekte olup uygulama ders saati/kredisi verilmesine de dersin amaçları doğrultusunda öğrenciler, çeşitli ortamlarda (okul, sınıf, çevre, laboratuvar vb.) dersle ilgili gözlem ve uygulama yapmaya teşvik edilmelidir.
- Fizik Öğretmenliği, Kimya Öğretmenliği ve Biyoloji Öğretmenliği programlarında bir dersin tamamlayıcısı niteliğindeki laboratuvar uygulamalarına, programda farklı dersler olarak yer verilmiştir. Fakülteler bu dersleri, aynı kod altında, dersin uygulaması olarak da gösterebileceklerdir.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-199-E.50746
Konu : Öğretmenlik Programları Müfredatı

18.08.2020

DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere Yeni YÖK, üniversitelere "yetki devri" sürecini başlatmış olup bu süreçte, Yükseköğretim Programları Danışma Kurulu ve Yükseköğretim Kalite Kurulunun kurulması başta olmak üzere pek çok konuda düzenlemeler yapılarak birçok başlıkta yükseköğretim kurumlarına "yetki devri" gerçekleştirmiştir. YÖK, üniversite sistemimizin kendi "kurumsal kapasitesini geliştirmesi ve güçlendirmesi" için insan kaynağı, araştırma, eğitim ve öğretim konuları başta olmak üzere birçok konuya ilişkin niteliği artırmak ve karar süreçlerini hızlandırmak için çalışmakta; "sistemi tedrici bir şekilde dönüştürmektedir". Son altı yılda YÖK'te alınan kararlar, çeşitli mevzuat ve normlarda yapılan düzenlemeler, bu değişimin ve gelişimin en açık göstergesidir. YÖK'ün girişiyle yine yakın zamanlarda yapılan düzenlemelerle bazı konularda üniversitelere "yetki devri" ve "yetki paylaşımı" gerçekleştirilmiştir. Yeni YÖK olarak yükseköğretim sisteminin, daimi tekâmül esasında, bilgi ve tecrübe zemininde, şeffaf süreçlere dayalı biçimde, rekabet ortamında küresel ve ulusal düzeylerde gelişmesi için çalışılmakta olup bu yolda önemli mesafeler de kat edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu'nun koordinasyonunda Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakülteleri ve öğretmenlik lisans programlarıyla ilgili ilk defa yeniden yapılandırma çalışmaları, 1997-1998 yıllarında MEB Milli Eğitimi Geliştirme Projesi kapsamında gerçekleştirilmiş olup 2006 ve 2009 yıllarında da kısmi düzenlemeler yapılmıştır. Daha sonra gelişen şartlar ve ihtiyaçlar dolayısıyla 2012 yılında eğitim sisteminde gerçekleştirilen yapısal değişikliklere bağlı olarak Eğitim Fakülteleriyle ilgili de yeni düzenlemeler gerçekleştirilmiş; bölüm ve anabilim dallarıyla lisans programları gözden geçirilerek gerekli düzenleme ve güncellemeler yapılmıştır. Yeni programlar, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. 2018 yılında güncellenen öğretmenlik lisans programlarındaki dersler, önceki dönemlerdeki gibi, Alan Eğitimi Dersleri (AE) %45-50; Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri (MB) %30-35 ve Genel Kültür Dersleri (GK) %15-20 olmak üzere yine üç grupta toplanmıştır.

Son dönemlerde yükseköğretimde koyduğumuz hedefler istikametinde pek çok olumlu adımlar atılmış, gelişmeler yaşanmış olup bundan böyle Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakültelerinin öğretmenlik lisans programlarının geliştirilip güncellenmesi çalışmalarının, **Türkiye Yeterlikler Çerçevesi** ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen **Öğretmenlik Mesleği Yeterlikleri** dikkate alınarak ilgili yükseköğretim kurumları tarafından

yapılmasının en doğru tercih olduğu düşünölmektedir. Zira eğitimde program geliştirme, dinamik ve süreklilik arz eden bir süreçtir. Üniversitelerimiz, bu dinamik süreci yönetebilecek düzeyde kapasiteye, öğretim elemanlarımız da program geliştirme ve güncelleme konusunda yetkinliğe sahiptir.

Bu bağlamda konu, 10/08/2020 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında müzakere edilmiş olup öğretmenlik programlarına ilişkin 12/04/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul kararı iptal edilerek;

a) Ders kategorileri ile ilgili Alan Eğitimi Dersleri, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ve Genel Kültür Dersleri şeklindeki gruplandırmanın göz önünde tutulması;

b) Ayrıca ders sayısı, ders saati/kredi sayısı ve yoğunluğu konusunda da yine bu gruplandırmadaki sıralamaya dikkat edilmesi

şartıyla öğretmenlik programlarındaki derslerin, müfredatların ve kredilerin belirlenmesinde, yükseköğretim kurumlarının ilgili kurullarının yetkilendirilmesine karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Halil İbrahim AYÇİÇEK

Başkan a.

Genel Sekreter V.

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler(Kep)ne

Tüm Üniversiteler(Posta)ne

Bilgi:

Milli Eğitim Bakanlığına

Yükseköğretim Planlama, Denetleme

Akreditasyon ve Koordinasyon Kuruluna

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-199-E.50746
Konu : Öğretmenlik Programları Müfredatı

18.08.2020

DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere Yeni YÖK, üniversitelere "yetki devri" sürecini başlatmış olup bu süreçte, Yükseköğretim Programları Danışma Kurulu ve Yükseköğretim Kalite Kurulunun kurulması başta olmak üzere pek çok konuda düzenlemeler yapılarak birçok başlıkta yükseköğretim kurumlarına "yetki devri" gerçekleştirmiştir. YÖK, üniversite sistemimizin kendi "kurumsal kapasitesini geliştirmesi ve güçlendirmesi" için insan kaynağı, araştırma, eğitim ve öğretim konuları başta olmak üzere birçok konuya ilişkin niteliği artırmak ve karar süreçlerini hızlandırmak için çalışmakta; "sistemi tedrici bir şekilde dönüştürmektedir". Son altı yılda YÖK'te alınan kararlar, çeşitli mevzuat ve normlarda yapılan düzenlemeler, bu değişimin ve gelişimin en açık göstergesidir. YÖK'ün girişiyle yine yakın zamanlarda yapılan düzenlemelerle bazı konularda üniversitelere "yetki devri" ve "yetki paylaşımı" gerçekleştirilmiştir. Yeni YÖK olarak yükseköğretim sisteminin, daimi tekâmül esasında, bilgi ve tecrübe zemininde, şeffaf süreçlere dayalı biçimde, rekabet ortamında küresel ve ulusal düzeylerde gelişmesi için çalışılmakta olup bu yolda önemli mesafeler de kat edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu'nun koordinasyonunda Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakülteleri ve öğretmenlik lisans programlarıyla ilgili ilk defa yeniden yapılandırma çalışmaları, 1997-1998 yıllarında MEB Milli Eğitimi Geliştirme Projesi kapsamında gerçekleştirilmiş olup 2006 ve 2009 yıllarında da kısmi düzenlemeler yapılmıştır. Daha sonra gelişen şartlar ve ihtiyaçlar dolayısıyla 2012 yılında eğitim sisteminde gerçekleştirilen yapısal değişikliklere bağlı olarak Eğitim Fakülteleriyle ilgili de yeni düzenlemeler gerçekleştirilmiş; bölüm ve anabilim dallarıyla lisans programları gözden geçirilerek gerekli düzenleme ve güncellemeler yapılmıştır. Yeni programlar, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. 2018 yılında güncellenen öğretmenlik lisans programlarındaki dersler, önceki dönemlerdeki gibi, Alan Eğitimi Dersleri (AE) %45-50; Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri (MB) %30-35 ve Genel Kültür Dersleri (GK) %15-20 olmak üzere yine üç grupta toplanmıştır.

Son dönemlerde yükseköğretimde koyduğumuz hedefler istikametinde pek çok olumlu adımlar atılmış, gelişmeler yaşanmış olup bundan böyle Eğitim/Eğitim Bilimleri Fakültelerinin öğretmenlik lisans programlarının geliştirilip güncellenmesi çalışmalarının, **Türkiye Yeterlikler Çerçevesi** ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen **Öğretmenlik Mesleği Yeterlikleri** dikkate alınarak ilgili yükseköğretim kurumları tarafından

yapılmasının en doğru tercih olduğu düşünülmektedir. Zira eğitimde program geliştirme, dinamik ve süreklilik arz eden bir süreçtir. Üniversitelerimiz, bu dinamik süreci yönetebilecek düzeyde kapasiteye, öğretim elemanlarımız da program geliştirme ve güncelleme konusunda yetkinliğe sahiptir.

Bu bağlamda konu, 10/08/2020 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında müzakere edilmiş olup öğretmenlik programlarına ilişkin 12/04/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul kararı iptal edilerek;

- a) Ders kategorileri ile ilgili Alan Eğitimi Dersleri, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ve Genel Kültür Dersleri şeklindeki gruplandırmanın göz önünde tutulması;
b) Ayrıca ders sayısı, ders saati/kredi sayısı ve yoğunluğu konusunda da yine bu gruplandırmadaki sıralamaya dikkat edilmesi

şartıyla öğretmenlik programlarındaki derslerin, müfredatların ve kredilerin belirlenmesinde, yükseköğretim kurumlarının ilgili kurullarının yetkilendirilmesine karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Halil İbrahim AYÇİÇEK
Başkan a.
Genel Sekreter V.

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler(Kep)ne
Tüm Üniversiteler(Posta)ne

Bilgi:

Milli Eğitim Bakanlığına
Yükseköğretim Planlama, Denetleme
Akreditasyon ve Koordinasyon Kuruluna

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ-MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ-MATEMATİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ÖNERİLEN PROGRAM

Birinci Yarıyıl

Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
18MBZ0101	Eğitim Bilimine Giriş	2	0	2	3	Değişiklik Yok
18MBZ0102	Eğitim Sosyolojisi	2	0	2	3	Değişiklik Yok
18AEZ2211	Matematiğin Temelleri-1	2	0	2	5	Akts kredisi 4'ten 5'e çıkarılmıştır.
18AEZ2212	Analiz I	2	0	2	5	Akts kredisi 3'ten 5'e çıkarılmıştır.
18AEZ2213	Matematik Tarihi	2	0	2	4	Akts kredisi 3'ten 4'e çıkarılmıştır.
18GKZ0101	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	2	Akts kredisi 3'ten 2'ye düşürülmüştür.
18GKZ0102	Yabancı Dil I (İngilizce)	2	0	2	2	Akts kredisi 3'ten 2'ye düşürülmüştür.
18GKZ0103	Türk Dili I	2	0	2	2	Akts kredisi 3'ten 2'ye düşürülmüştür. Ders saati 3'ten 2'ye düşürülmüştür.
18GKZ0104	Bilişim Teknolojileri	3	0	3	3	Değişiklik Yok
GK	Oryantasyon ve Kariye Planlaması	1	0	1	1	Değişiklik Yok
ZORUNLU AKTS TOPLAMI :					30	
SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :					0	

İkinci Yarıyıl

Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
18MBZ0103	Eğitim Psikolojisi	2	0	2	3	Değişiklik Yok
18MBZ0104	Eğitim Felsefesi	2	0	2	3	Değişiklik Yok
18AEZ2211	Matematiğin Temelleri-2	2	0	2	5	Akts kredisi 4'ten 5'e çıkarılmıştır.
18AEZ2222	Analiz II	2	0	2	5	Akts kredisi 4'ten 5'e çıkarılmıştır.
18AEZ2223	Soyut matematik	2	0	2	5	Akts kredisi 3'ten 5'e çıkarılmıştır.
18GKZ0105	Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi II	2	0	2	2	Akts kredisi 3'ten 2'ye düşürülmüştür.
18GKZ0106	Yabancı Dil II (İngilizce)	2	0	2	2	Akts kredisi 3'ten 2'ye düşürülmüştür.
18GKZ0107	Türk Dili II	2	0	2	2	Akts kredisi 3'ten 2'ye düşürülmüştür. Ders saati 3'ten 2'ye düşürülmüştür.
MB	Eğitimde Program Geliştirme	2	0	2	3	Değişiklik Yok
ZORUNLU AKTS TOPLAMI :					30	

	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				0	
Üçüncü Yarıyıl						
Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
18MBZ0106	Türk Eğitim Tarihi	2	0	2	3	Değişiklik Yok
18MBZ0105	Öğretim İlke ve Yöntemleri	1	2	2	3	Değişiklik Yok
MB	Seçmeli I	2	0	2	3	Değişiklik Yok
GK	Seçmeli I	2	0	2	3	Değişiklik Yok
AE	Seçmeli I	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2231	Matematik Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımı	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2232	Lineer Cebir I	2	0	2	3	Değişiklik Yok
18AEZ2233	Analitik Geometri	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2234	Analiz III	2	0	2	3	Değişiklik Yok
	ZORUNLU AKTS TOPLAMI :				20	
	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				10	
Dördüncü Yarıyıl						
Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
18MBZ0107	Öğretim Teknolojileri ve materyal tasarımı	1	2	2	3	Değişiklik Yok
MB	Okullarda Gözlem	1	2	2	3	Değişiklik Yok
MB	Seçmeli II	2	0	2	3	Değişiklik Yok
GK	Seçmeli II	2	0	2	3	Değişiklik Yok
MB	Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2	0	2	3	Değişiklik Yok
AE	Seçmeli II	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2241	Ortaokul Matematik Öğretim Programları	3	0	3	4	Değişiklik Yok
18AEZ2242	Lineer Cebir II	2	0	2	2	Değişiklik Yok
18AEZ2254	Cebir	2	0	2	2	Değişiklik Yok
18AEZ2244	Olasılık	2	0	2	3	Değişiklik Yok
	ZORUNLU AKTS TOPLAMI :				20	
	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				10	
Beşinci Yarıyıl						

Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
18AEZ2251	Sayıların Öğretimi	3	0	3	5	Değişiklik Yok
18AEZ2252	Geometri ve Ölçme Öğretimi	3	0	3	5	Değişiklik Yok
18AEZ2253	İstatistik	2	0	2	2	Değişiklik Yok
18MBZ0111	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2	0	2	3	Değişiklik Yok
AE	Matematik Eğitiminde Proje Hazırlama	2	0	2	2	Değişiklik Yok
MB	Özel eğitim ve kaynaştırma	2	0	2	3	Değişiklik Yok
AE	Seçmeli III	2	0	2	4	Değişiklik Yok
GK	Seçmeli III	2	0	2	3	Değişiklik Yok
MB	Seçmeli III	2	0	2	3	Değişiklik Yok
	ZORUNLU AKTS TOPLAMI :				20	
	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				10	
Altıncı Yarıyıl						
Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
18AEZ2261	Cebir Öğretimi	3	0	3	5	Değişiklik Yok
18AEZ2262	Olasılık ve İstatistik Öğretimi	3	0	3	5	Değişiklik Yok
18AEZ2263	Matematik Öğretiminde İlişkilendirme	3	0	3	4	Değişiklik Yok
AE	Matematik ve Yaşam	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2243	Algoritma ve Programlama	2	0	2	2	Değişiklik Yok
AEG4	Alan Eğitimi Seçmeli IV	2	0	2	4	Değişiklik Yok
GK	Yapay Zeka Uygulamaları	2	0	2	3	Bilişim ve Teknoloji Entegrasyonu Dersinin adı Yapay Zeka Uygulamaları olarak değiştirilmiştir.
MBS4	Meslek Bilgisi Seçmeli IV	2	0	2	3	Değişiklik Yok
	ZORUNLU AKTS TOPLAMI :				20	
	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				10	
Yedinci Yarıyıl						
Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
MBÖU1	Öğretmenlik uygulaması I	2	6	5	10	Değişiklik Yok
AE	Matematikte problem çözme	3	0	3	4	Değişiklik Yok
AE	Matematik öğretiminde kavram yanılgıları	3	0	3	3	Değişiklik Yok
AE	Mantıksal akıl yürütme	2	0	2	3	Değişiklik Yok

MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2	3	Değişiklik Yok
AE	Seçmeli V	2	0	2	4	Değişiklik Yok
MB	Okullarda Rehberlik	2	0	2	3	Değişiklik Yok
	ZORUNLU AKTS TOPLAMI :				23	
	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				7	
Sekizinci Yarıyıl						
Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
MB	Öğretmenlik Uygulaması 2	2	6	5	12	Değişiklik Yok
18GKZ0108	Topluma Hizmetleri Uygulamaları	1	2	2	3	Değişiklik Yok
AE	Seçmeli 6	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2281	Matematik Felsefesi	2	0	2	4	Değişiklik Yok
18AEZ2282	Matematik öğretiminde modelleme	2	0	2	4	Değişiklik Yok
MB	Eğitim yönetimi	2	0	2	3	Değişiklik Yok
	ZORUNLU AKTS TOPLAMI :				26	
	SEÇMELİ AKTS TOPLAMI :				4	
						Ders Dağılımlarının Yüzdeleri
	MB TOPLAM				79	
	GK TOPLAM				31	
	AE TOPLAM				130	

Havuz Seçmeli Dersleri

Kod	Ders Adı	T	U	K	AKTS	Değişiklik
AE	Bilgisayar Destekli Matematik Öğretimi	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Kültür ve Matematik	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	İlkokul Matematik Öğretimi	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematik Ders Kitabı İncelemesi	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematik Eğitiminde Kaynaştırma Uygulamaları	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematik Eğitiminde Özdüzenleme	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematik Öğretiminde Etkinlik Geliştirme	2	0	2	4	Değişiklik yok

	Matematik Öğretiminde Materyal Tasarımı	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematik Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematik Sınıflarında İletişim	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Üstün Yetenekli Öğrencilere Matematik Öğretimi	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Oyunla Matematik Öğretimi	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Origami ve Matematik	2	0	2	4	Değişiklik yok
AE	Matematiksel Zeka Oyunları	2	0	2	4	Değişiklik yok

	MB	GK	AE
AKTS	79	31	130
%	32,91666667	12,91666667	54,16666667

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
2022-2024 ÖĞRETİM PROGRAMLARI İZLEME
ÖĞRENCİ ANKETİ DEĞERLENDİRME RAPORU
Haziran 2026

İçindekiler

İçindekiler.....	1
1. Giriş ve Amaç	2
2. Yöntem	2
2.1. Veri Toplama Aracı ve Süreci.....	2
2.2. Veri Analizi	2
3. Katılımcı Profili.....	2
4. Bulgular	5
4.1. Genel Görünüm	5
4.2. En Olumlu Değerlendirilen ve İyileştirmeye Açık Maddeler	6
4.3. Bölüm Bazlı Bulgular	8
4.4. Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırma	13
5. Sonuç ve Öneriler.....	14
5.1. Güçlü Yönler.....	14
5.2. İyileştirmeye Açık Alanlar	14
5.3. Paydaşlara Yönelik Öneriler	14
5.4. Genel Değerlendirme	16

1. Giriş ve Amaç

Bu rapor, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde yürütülen öğretim programı izleme çalışmaları kapsamında uygulanan öğrenci anketinin sonuçlarını sunmaktadır. Anket; (A) Ders Öğrenme Çıktıları, (B) Ders İçerikleri, (C) Öğretme-Öğrenme Süreçleri, (D) Ölçme ve Değerlendirme, (E) Programın Yapısı ve İşleyişi, (F) Derslerin Yürütülmesi ve Bilgilendirme Süreçleri, (G) Akademik Danışmanlık ve Öğrenci Desteği, (H) Uygulama ve Mesleki Deneyim Süreçleri, (I) Fiziksel ve Dijital Öğrenme Ortamları ile (J) Kalite Güvencesi ve Program Geliştirme olmak üzere 10 bölüm altında yapılandırılmış 64 maddeden oluşmaktadır.

Çalışmanın amacı, lisans programlarının işleyişine ilişkin öğrenci algılarını sistematik biçimde belirlemek; programların güçlü yönlerini ve iyileştirmeye açık alanlarını kanıta dayalı olarak ortaya koymak ve akreditasyon ile sürekli iyileştirme süreçlerine veri sağlamaktır.

2. Yöntem

2.1. Veri Toplama Aracı ve Süreci

Veriler, Google Forms üzerinden çevrimiçi olarak uygulanan “MAKÜ Eğitim Fakültesi Öğretim Programları İzleme Öğrenci Anketi” aracılığıyla toplanmıştır. Ankette katılımcılardan her madde için “Evet”, “Kısmen”, “Hayır” veya “Fikrim Yok / Gözlemlemedim” seçeneklerinden birini işaretlemeleri istenmiştir. Ayrıca bölüm/anabilim dalı, sınıf düzeyi ve genel akademik not ortalaması bilgileri alınmıştır.

2.2. Veri Analizi

Veriler betimsel istatistik teknikleriyle çözümlenmiş; her madde için yanıt kategorilerinin frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmıştır. Maddeler arası ve boyutlar arası karşılaştırmayı kolaylaştırmak amacıyla ayrıca bir “olumluluk endeksi” hesaplanmıştır. Bu endekste “Evet” yanıtı 100, “Kısmen” yanıtı 50, “Hayır” yanıtı 0 puan olarak ağırlıklandırılmış; “Fikrim Yok / Gözlemlemedim” yanıtları endeks hesaplamasının dışında tutulmuştur. Böylece her madde ve boyut 0-100 aralığında bir değer almakta; 100’e yaklaşan değerler daha olumlu algıyı göstermektedir.

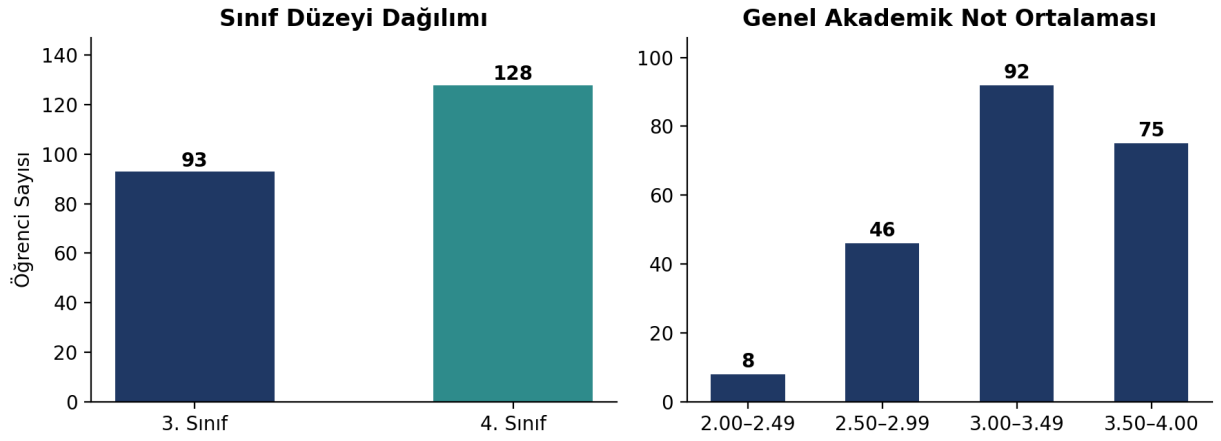
Ankette yer alan 33. madde (“Programda dersler arasında içerik tekrarları veya eksiklikler bulunmakta mıdır?”) ters ifadeli bir madde olduğundan, bu maddede “Evet” yanıtı olumsuz durumu işaret etmektedir; endeks hesaplamasında ters puanlama uygulanmıştır. Analizler, anket formunun özgün yapısındaki 10 bölüm (A-J) temel alınarak raporlanmıştır.

3. Katılımcı Profili

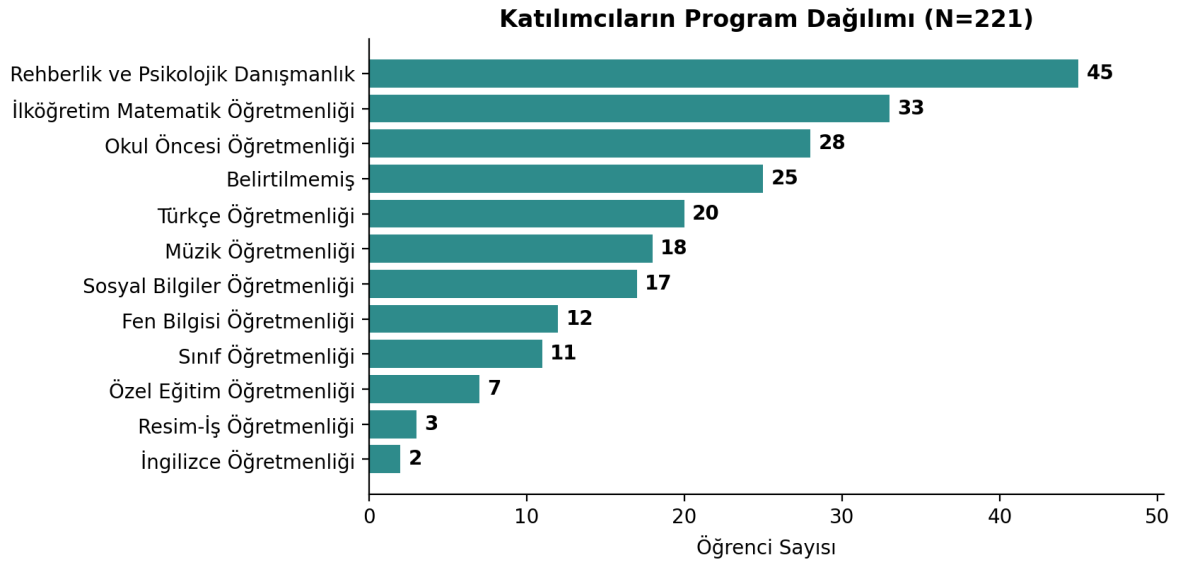
Ankete toplam 221 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların 128’i (%57.9) 4. sınıf, 93’ü (%42.1) 3. sınıf düzeyindedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%75,6) 3.00 ve üzeri genel akademik not ortalamasına sahiptir. Program dağılımında en yüksek katılım Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, İlköğretim Matematik Öğretmenliği ve Okul Öncesi Öğretmenliği programlarından sağlanmıştır. Bölüm bilgisini açık biçimde belirtmeyen 25 katılımcı “Belirtilmemiş” kategorisinde raporlanmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Değişken	Kategori	f
Sınıf Düzeyi	3. Sınıf	93
	4. Sınıf	128
Akademik Not Ortalaması	2.00-2.49	8
	2.50-2.99	46
	3.00-3.49	92
	3.50-4.00	75
Program	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	45
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	33
	Okul Öncesi Öğretmenliği	28
	Belirtilmemiş	25
	Türkçe Öğretmenliği	20
	Müzik Öğretmenliği	18
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	17
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	12
	Sınıf Öğretmenliği	11
	Özel Eğitim Öğretmenliği	7
	Resim-İş Öğretmenliği	3
	İngilizce Öğretmenliği	2

Şekil 1. Sınıf düzeyi ve genel akademik not ortalaması dağılımı

Şekil 2. Katılımcıların program dağılımı

4. Bulgular

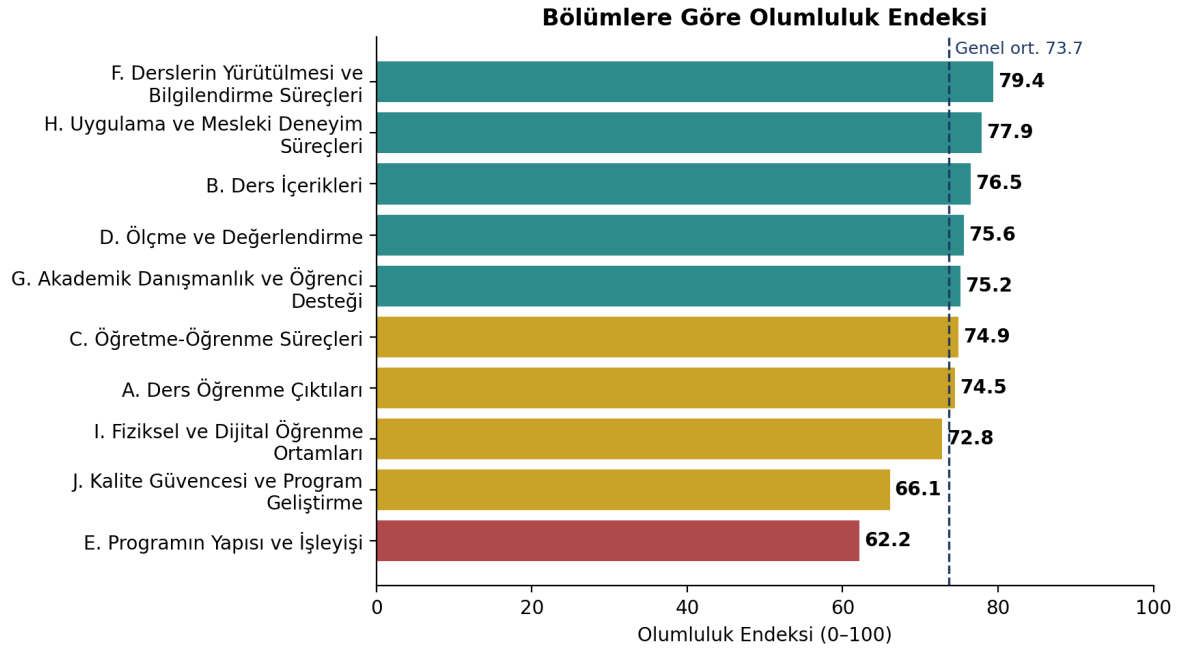
4.1. Genel Görünüm

Anketin tamamına ilişkin genel olumluluk endeksi 73,7 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, öğrencilerin programlara ilişkin genel algısının olumlu yönde olduğunu; bununla birlikte belirli alanlarda anlamlı iyileştirme ihtiyacının bulunduğunu göstermektedir. Bölümler arasında en yüksek endeks Derslerin Yürütülmesi ve Bilgilendirme Süreçleri (Bölüm F, 79,4) bölümünde; en düşük endeksler ise Programın Yapısı ve İşleyişi (Bölüm E, 62,2) ile Kalite Güvencesi ve Program Geliştirme (Bölüm J, 66,1) bölümlerinde gözlenmiştir.

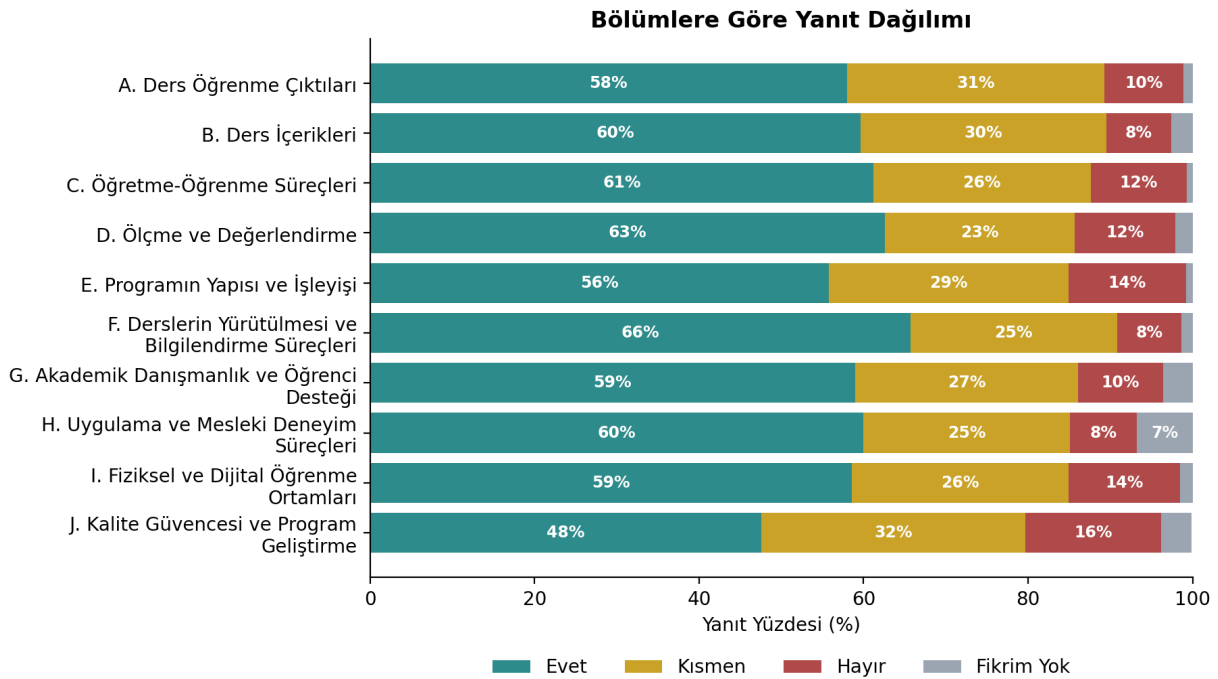
Tablo 2. Bölümlere göre yanıt dağılımları ve olumluluk endeksleri

Bölüm (Madde Aralığı)	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
A. Ders Öğrenme Çıktıları (M1-9)	58.0	31.3	9.6	1.1	74.5
B. Ders İçerikleri (M10-15)	59.6	29.9	7.9	2.6	76.5
C. Öğretme-Öğrenme Süreçleri (M16-22)	61.2	26.4	11.7	0.7	74.9
D. Ölçme ve Değerlendirme (M23-30)	62.6	23.1	12.2	2.1	75.6
E. Programın Yapısı ve İşleyişi (M31-35)	55.8	29.1	14.3	0.9	62.2
F. Derslerin Yürütülmesi ve Bilgilendirme Süreçleri (M36-42)	65.7	25.1	7.8	1.5	79.4
G. Akademik Danışmanlık ve Öğrenci Desteği (M43-47)	59.0	27.1	10.3	3.6	75.2
H. Uygulama ve Mesleki Deneyim Süreçleri (M48-52)	60.0	25.1	8.1	6.9	77.9
I. Fiziksel ve Dijital Öğrenme Ortamları (M53-57)	58.6	26.3	13.6	1.5	72.8
J. Kalite Güvencesi ve Program Geliştirme (M58-64)	47.6	32.1	16.5	3.7	66.1

Not: Bölüm yüzdeleri, bölümdeki tüm maddelere verilen yanıtların toplamı üzerinden hesaplanmıştır; ters ifadeli M33 kategorik toplamların dışında tutulmuş, endekse ters puanlanmış hâliyle dâhil edilmiştir.

Şekil 3. Bölümlere göre olumluluk endeksi

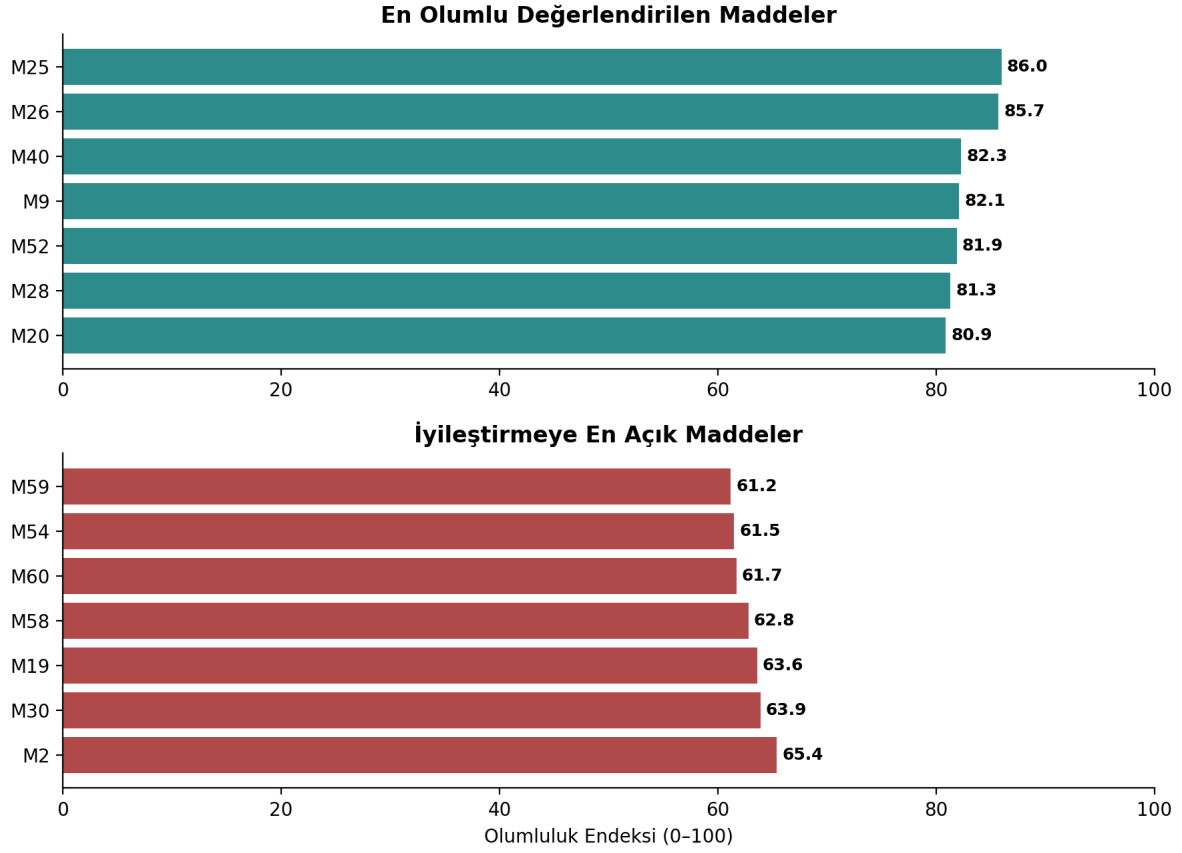
Şekil 4. Bölümlere göre yanıt dağılımı (%)

4.2. En Olumlu Değerlendirilen ve İyileştirmeye Açık Maddeler

Madde düzeyinde en olumlu değerlendirilen alanlar ölçme-değerlendirme yöntem çeşitliliği ve süreç odaklı değerlendirme uygulamaları (M25: 86,0; M26: 85,7), görev beklentileri konusunda bilgilendirilme (M40: 82,3), etik ve toplumsal sorumluluk farkındalığı (M9: 82,1) ile öğretmenlik uygulamasının mesleki yeterlik gelişimine katkısıdır (M52: 81,9).

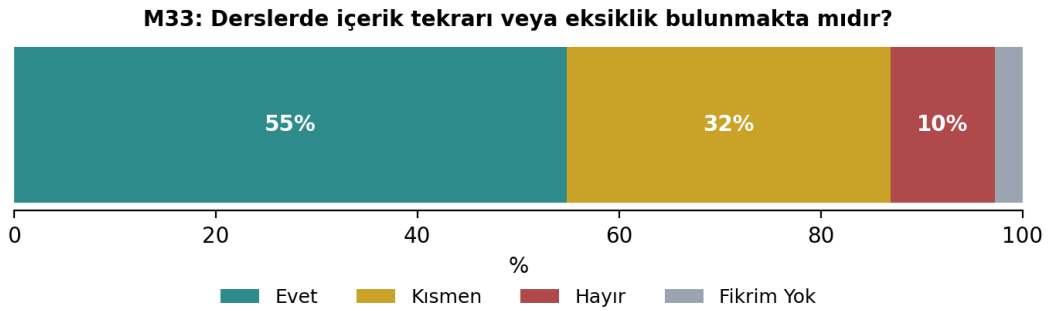
İyileştirmeye en açık maddeler ise geri bildirimlerin dikkate alındığı algısı (M59: 61,2), teknolojik altyapı yeterliliği (M54: 61,5), ders değerlendirme anketlerinin katkısına duyulan inanç (M60: 61,7), program

geliştirmede öğrenci görüşlerinin alınması (M58: 62,8), öğretim süreçlerinde bireysel farklılıkların gözetilmesi (M19: 63,6), geri bildirimin etkililiği ve zamanlaması (M30: 63,9) ile derslerin mezuniyet sonrası yeterliklere hazırlama düzeyidir (M2: 65,4).

Şekil 5. En olumlu değerlendirilen ve iyileştirmeye en açık maddeler (M33 hariç)

Ters ifadeli M33 maddesi ayrıca değerlendirilmelidir: katılımcıların %54,8'i programda dersler arasında içerik tekrarı veya eksiklik bulunduğunu belirtmiş, %32,1'i bu durumu kısmen gözlemlediğini ifade etmiştir. İçerik tekrarı/eksikliği algısının bu denli yaygın olması, program haritalama (curriculum mapping) çalışmalarıyla ders içeriklerinin sistematik biçimde gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Şekil 6. M33 maddesine ilişkin yanıt dağılımı

4.3. Bölüm Bazlı Bulgular

4.3.1. Bölüm A. Ders Öğrenme Çıktıları

Bu bölümde öğrenciler derslerin öğrenme hedeflerinin açıklığını, 21. yüzyıl becerilerine (eleştirel düşünme, problem çözme, dijital yeterlik, iletişim ve iş birliği) katkısını ve mesleki hazırlık işlevini değerlendirmiştir. Etik ve toplumsal sorumluluk farkındalığının geliştirilmesi (M9, endeks 82,1) bölümün en güçlü maddesidir. Buna karşılık derslerin mezuniyet sonrası beklenen bilgi ve becerilere hazırlama düzeyi (M2, endeks 65,4) bölümün en düşük maddesi olup, program ile istihdam/meslek yaşamı bağlantısının güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Tablo 3. A. Ders Öğrenme Çıktıları bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
1	Aldığınız derslerin başında, derste neyi öğreneceğiniz size açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmekte midir?	59.3	35.3	5.0	0.5	77.3
2	Derslerin sizi mezuniyet sonrası sahip olmanız beklenen bilgi ve becerilere hazırladığını düşünüyor musunuz?	46.6	37.6	15.8	0.0	65.4
3	Dersler bilişsel düzey açısından uygun biçimde yapılandırılmış mıdır?	57.5	30.8	9.0	2.7	74.9
4	Dersler size eleştirel düşünme ve problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirme fırsatı sunmakta mıdır?	56.1	29.0	14.5	0.5	70.9
5	Dersler mesleki uygulama becerilerinizi geliştirmeye katkı sağlamakta mıdır?	54.8	37.1	7.7	0.5	73.6
6	Derslerde ele alınan konular güncel mesleki ve toplumsal ihtiyaçlarla bağlantılı mıdır?	63.8	30.3	5.0	0.9	79.7
7	Dersler dijital yeterlik becerilerinizi desteklemekte midir?	48.4	35.7	14.0	1.8	67.5
8	Dersler iletişim ve iş birliği becerilerinizi desteklemekte midir?	66.5	24.0	9.0	0.5	78.9
9	Dersler etik ve toplumsal sorumluluk farkındalığınızı geliştirmekte midir?	68.8	22.2	6.3	2.7	82.1

4.3.2. Bölüm B. Ders İçerikleri

İçeriklerin öğrenme çıktılarıyla uyumu, güncelliği, kuram-uygulama dengesi ve gerçek yaşam bağlantısı bu bölümde ele alınmıştır. Bölüm genel ortalamasının üzerinde bir endeks değerine (76,5) sahiptir. Farklı disiplinler arası ilişkilere yer verilmesi (M14, endeks 80,0) ve gerçek yaşam örnekleri (M13, endeks 78,3) güçlü bulunurken, içeriklerin farklı öğrenme ihtiyaçlarına uygunluğu (M15, endeks 73,8) görece daha düşük değerlendirilmiştir.

Tablo 4. B. Ders İçerikleri bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
10	Ders içerikleri, dersin hedeflerini/öğrenme çıktılarını kazandırmaya yeterli midir?	60.2	29.9	8.1	1.8	76.5
11	Ders içerikleri güncel bilimsel, teknolojik ve mesleki gelişmeleri yansıtmakta mıdır?	59.7	32.1	5.4	2.7	77.9
12	Ders içerikleri kuramsal bilgi ile uygulama arasında dengeli bir yapı sunmakta mıdır?	56.6	28.1	12.7	2.7	72.6

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
13	Ders içeriklerinde gerçek yaşam ve mesleki uygulamalarla ilişkili örneklere yer verilmekte midir?	62.4	30.3	6.3	0.9	78.3
14	Ders içeriklerinde farklı disiplinler arasındaki ilişkilere yer verilmekte midir?	64.3	25.8	6.3	3.6	80.0
15	Ders içerikleri farklı öğrenme ihtiyaçlarına uygun mudur?	54.3	33.0	8.6	4.1	73.8

4.3.3. Bölüm C. Öğretme-Öğrenme Süreçleri

Aktif öğrenme yöntemleri, teknoloji entegrasyonu, bireysel farklılıkların gözetilmesi ve öğretim elemanı rehberliği bu bölümün odağındadır. İş birliği ve ekip çalışması ortamlarının oluşturulması (M20, endeks 80,9) olumlu bulunmuştur. Öğretim süreçlerinde bireysel farklılıkların dikkate alınması (M19, endeks 63,6) ise hem bu bölümün hem de anketin geneli içinde iyileştirmeye en açık maddeler arasındadır; farklılaştırılmış öğretim uygulamalarının yaygınlaştırılması ihtiyacı belirgindir.

Tablo 5. C. Öğretme-Öğrenme Süreçleri bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
16	Derslerde aktif katılımınızı destekleyen öğretim yöntem-tekniklere (tartışma, proje, grup çalışması, uygulama vb.) yeterince yer verilmekte midir?	67.0	25.8	7.2	0.0	79.9
17	Derslerde gerçek yaşam durumları ve mesleki örneklere dayalı öğrenme etkinlikleri sunulmakta mıdır?	60.2	29.4	10.0	0.5	75.2
18	Öğretim süreçlerinde dijital araçlar ve eğitim teknolojileri etkili biçimde kullanılmakta mıdır?	55.2	32.1	12.7	0.0	71.3
19	Öğretim süreçlerinde öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınmakta mıdır?	48.9	25.3	22.6	3.2	63.6
20	Derslerde iş birliği, iletişim ve ekip çalışmasını geliştiren ortamlar oluşturulmakta mıdır?	69.2	22.6	7.7	0.5	80.9
21	Dersler mesleki özyeterlik ve sorumluluk geliştirmenize katkı sağlamakta mıdır?	66.1	22.6	10.9	0.5	77.7
22	Öğretim elemanları öğrenme sürecinizde size yeterli rehberlik sağlamakta mıdır?	61.5	27.1	10.9	0.5	75.5

4.3.4. Bölüm D. Ölçme ve Değerlendirme

Bu bölüm, sınav ve ödevlerin uygunluğundan geri bildirim süreçlerine kadar ölçme-değerlendirme uygulamalarının niteliğini kapsamaktadır. Süreç odaklı değerlendirme uygulamalarına yer verilmesi (M25, endeks 86,0) ve yöntem çeşitliliği (M26, endeks 85,7) anketin en yüksek endeksli iki maddesidir. Bununla birlikte ölçme-değerlendirmede bireysel farklılıkların dikkate alınması (M30, endeks 63,9) düşük değerlendirilmiş, öğretim süreçlerindeki bulguyla (M19) tutarlı bir örüntü ortaya koymuştur.

Tablo 6. D. Ölçme ve Değerlendirme bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
23	Sınavlar ve ödevler, derste öğrendiklerinizi ölçmek için uygun mudur?	53.4	29.4	15.8	1.4	69.0
24	Ölçme ve değerlendirme uygulamaları bilgi, beceri ve tutumlarınızı bütüncül biçimde değerlendirmekte midir?	53.8	29.4	15.4	1.4	69.5

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
25	Süreç odaklı değerlendirme uygulamalarına (ödev, proje, sunum, portfolyo, performans görevi vb.) yeterince yer verilmekte midir?	78.3	15.4	6.3	0.0	86.0
26	Ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde çeşitlilik (yazılı sınav, sözlü, proje, performans vb.) sağlanmakta mıdır?	76.5	18.6	5.0	0.0	85.7
27	Sınav, ödev ve projelere ilişkin etkili ve zamanında geri bildirim alabilmekte misiniz?	62.0	21.7	14.5	1.8	74.2
28	Uygulamalı derslerde performansa dayalı değerlendirme yapılmakta mıdır?	71.0	17.6	9.5	1.8	81.3
29	Değerlendirme ölçütleri ve beklentiler size açık ve anlaşılır biçimde sunulmakta mıdır?	60.6	26.7	11.3	1.4	75.0
30	Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında bireysel farklılıklarınız dikkate alınmakta mıdır?	45.2	25.8	19.9	9.0	63.9

4.3.5. Bölüm E. Programın Yapısı ve İşleyişi

Programın yapısı ve işleyişi, 62,2 endeks değeriyle anketin en düşük bölümüdür. Ters ifadeli M33 maddesinde öğrencilerin %54,8'i derslerde içerik tekrarı veya eksiklik bulunduğunu belirtmiş, yalnızca %10,4'ü bu tür sorunların olmadığını ifade etmiştir. Haftalık ders yükünün yönetilebilirliği ve teori-uygulama dengesi de görece düşük değerlendirilen alanlardır. Bu bulgular, ders çakışmaları/tekrarlarının sistematik biçimde gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Tablo 7. E. Programın Yapısı ve İşleyişi bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
31	Programın genel yapısı ve ders dağılımı işlevsel midir?	53.8	33.9	10.9	1.4	71.8
32	Program mesleki gelişiminizi destekleyecek bütüncül bir yapı sunmakta mıdır?	57.9	31.2	10.0	0.9	74.2
33	Programda dersler arasında içerik tekrarları veya eksiklikler bulunmakta mıdır? (ters ifadeli madde)	54.8	32.1	10.4	2.7	27.2
34	Programın haftalık ders yükü sizin açınızdan yönetilebilir düzeyde midir?	59.7	22.6	17.6	0.0	71.0
35	Programın uygulama ve teori dengesi yeterli midir?	51.6	28.5	18.6	1.4	66.7

4.3.6. Bölüm F. Derslerin Yürütülmesi ve Bilgilendirme Süreçleri

Bu bölüm 79,4 endeks değeriyle anketin en güçlü bölümüdür. Öğrenciler ders izlencelerinin paylaşımı, izlencelerde öğrenme çıktılarının açık biçimde belirtilmesi, derslerin plana uygun yürütülmesi, görev beklentileri konusunda bilgilendirilme ve öğretim elemanlarına ulaşılabilirlik süreçlerini büyük oranda olumlu değerlendirmiştir. Bu sonuç, fakültede izlenice temelli şeffaf öğretim planlaması kültürünün yerleştiğine işaret etmektedir.

Tablo 8. F. Derslerin Yürütülmesi ve Bilgilendirme Süreçleri bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
36	Derslerin başında sizle ders izlencesi (syllabus / ders planı) paylaşmakta mıdır?	64.7	27.6	6.8	0.9	79.2

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
37	Ders izlencelerinde öğrenme çıktıları, içerik, yöntem ve değerlendirme süreçleri açık biçimde belirtilmekte midir?	63.8	24.4	9.0	2.7	78.1
38	Derslerin işleniş süreci dönem başında açıklanan plana uygun yürütülmekte midir?	66.5	25.3	6.3	1.8	80.6
39	Derslerde kullanılacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri size önceden açıklanmakta mıdır?	65.6	24.9	6.8	2.7	80.2
40	Derslerden beklenen görevler (ödev, proje vb.) konusunda yeterince bilgilendirilmekte misiniz?	71.0	21.7	6.8	0.5	82.3
41	Ders materyallerine ve kaynaklara erişim yeterli düzeyde sağlanmakta mıdır?	60.2	29.4	9.5	0.9	75.6
42	Öğretim elemanlarına gerektiğinde kolaylıkla ulaşabilmekte misiniz?	67.9	22.2	9.0	0.9	79.7

4.3.7. Bölüm G. Akademik Danışmanlık ve Öğrenci Desteği

Programın akademik ve mesleki gelişime katkısı (M45, M47) olumlu değerlendirilirken, akademik danışmanlık hizmetlerinin yeterliliği (M43) ve özellikle öğrenci geri bildirimlerinin iyileştirme süreçlerine yansıtılması (M44, endeks 67,3) görece düşük kalmıştır. Sosyal gelişime katkı da (M46) diğer gelişim alanlarına göre daha düşük bulunmuştur; ders dışı etkinlikler ve sosyal-kültürel faaliyetlerin güçlendirilmesi bu farkı kapatabilir.

Tablo 9. G. Akademik Danışmanlık ve Öğrenci Desteği bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
43	Akademik danışmanlık hizmetleri yeterli midir?	61.5	22.6	10.0	5.9	77.4
44	Öğrenci geri bildirimleri dikkate alınarak iyileştirme süreçlerine yansıtılmakta mıdır?	49.8	27.6	13.1	9.5	70.2
45	Program akademik gelişiminizi desteklemekte midir?	62.4	28.1	7.7	1.8	77.9
46	Program sosyal gelişiminizi desteklemekte midir?	57.0	29.0	13.6	0.5	71.8
47	Program mesleki gelişiminizi desteklemekte midir?	64.3	28.1	7.2	0.5	78.6

4.3.8. Bölüm H. Uygulama ve Mesleki Deneyim Süreçleri

Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması süreçleri 77,9 endeks değeriyle güçlü bölümler arasındadır. Uygulama süreçlerinin mesleki yeterlik gelişimine katkısı (M52, endeks 81,9) özellikle olumlu bulunmuştur. Uygulama kurumlarıyla iş birliği (M50) ve rehberlik/geri bildirim süreçlerinde (M51) ise iyileştirme alanı bulunmaktadır.

Tablo 10. H. Uygulama ve Mesleki Deneyim Süreçleri bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
48	Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması süreçleri yeterince etkili yürütülmekte midir?	57.9	22.2	11.3	8.6	75.5
49	Uygulama süreçleri kuramsal derslerle ilişkilendirilebilmekte midir?	59.3	26.7	8.1	5.9	77.2
50	Uygulama yapılan kurumlarla etkili iş birliği sağlanmakta mıdır?	60.6	23.5	6.3	9.5	80.0

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
51	Uygulama süreçlerinde yeterli rehberlik ve geri bildirim alabilmekte misiniz?	56.1	27.1	10.0	6.8	74.8
52	Uygulama süreçleri mesleki yeterliklerinizi geliştirmenize katkı sağlamakta mıdır?	66.1	25.8	4.5	3.6	81.9

4.3.9. Bölüm I. Fiziksel ve Dijital Öğrenme Ortamları

Derslikler, kütüphane ve dijital kaynaklara erişim genel olarak yeterli bulunurken, teknolojik altyapı (internet, projeksiyon, laboratuvar vb.; M54) 61,5 endeks değeriyle anketin iyileştirmeye en açık maddeleri arasında yer almıştır. Fiziksel ve teknolojik altyapı yatırımlarının önceliklendirilmesi gerekmektedir.

Tablo 11. I. Fiziksel ve Dijital Öğrenme Ortamları bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
53	Derslikler ve öğrenme ortamları öğretim süreçleri açısından yeterli midir?	57.5	29.9	12.2	0.5	72.7
54	Teknolojik altyapı (internet, projeksiyon, laboratuvar vb.) öğretim süreçlerini destekleyecek düzeyde midir?	46.2	28.5	23.5	1.8	61.5
55	Kütüphane, dijital kaynaklar ve öğrenme materyallerine erişim yeterli midir?	69.2	20.4	9.5	0.9	80.1
56	Dijital öğrenme platformlarını etkili kullanabilmeniz için yeterli destek sağlanmakta mıdır?	57.9	24.9	13.6	3.6	73.0
57	Üniversitenin dijital sistemleri (OBS, öğrenme yönetim sistemi, MAKÜNet vb.) işlevsel midir?	62.0	28.1	9.0	0.9	76.7

4.3.10. Bölüm J. Kalite Güvencesi ve Program Geliştirme

Bu bölüm 66,1 endeks değeriyle anketin en düşük ikinci bölümüdür. Öğrenciler, geri bildirimlerinin dikkate alındığına (M59, endeks 61,2) ve program geliştirmede öğrenci görüşlerinin alındığına (M58, endeks 62,8) ilişkin görece düşük bir algıya sahiptir. Ders değerlendirme anketlerinin programın geliştirilmesine katkısına duyulan inanç da (M60, endeks 61,7) sınırlıdır. Bu bulgular, kalite güvence süreçlerinde “geri bildirim döngüsünün kapatılması” (öğrencilere hangi görüşlerinin hangi değişikliklere yol açtığının duyurulması) ihtiyacını açıkça ortaya koymaktadır.

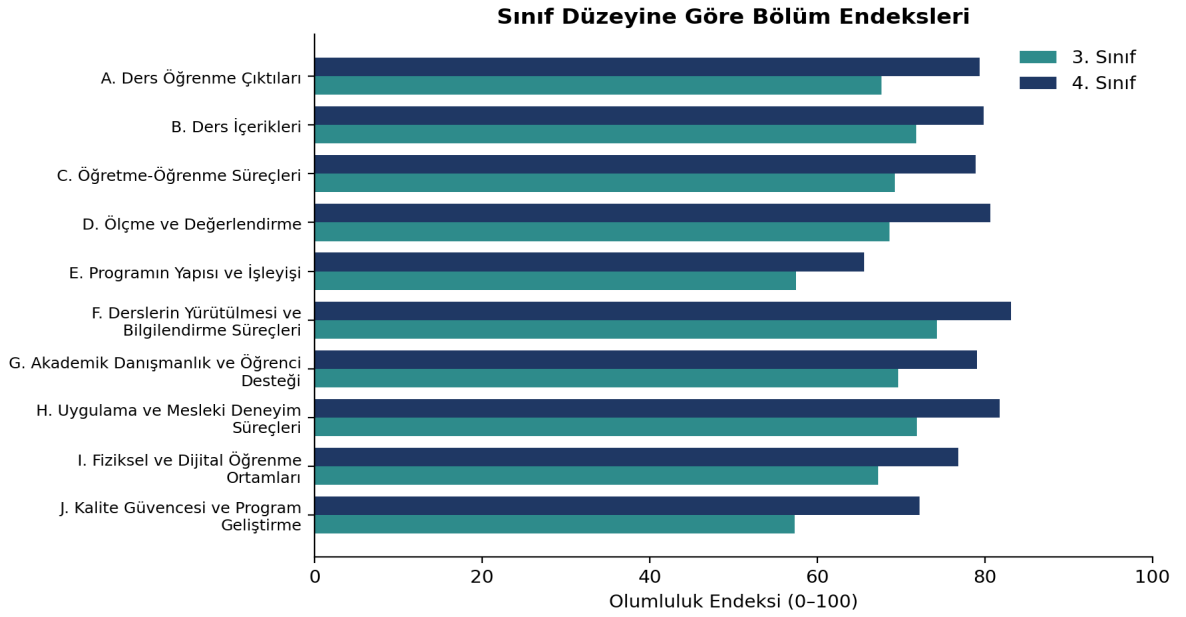
Tablo 12. J. Kalite Güvencesi ve Program Geliştirme bölümüne ilişkin madde istatistikleri

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
58	Programın geliştirilmesinde öğrenci görüşlerinin alındığını düşünüyor musunuz?	42.1	33.5	18.1	6.3	62.8
59	Yaptığınız geri bildirimlerin dikkate alındığını düşünüyor musunuz?	40.7	34.4	19.5	5.4	61.2
60	Ders değerlendirme anketleri ve benzeri uygulamaların programın geliştirilmesine katkı sağladığını inanıyor musunuz?	44.8	29.9	22.2	3.2	61.7
61	Programla ilgili değişiklikler ve güncellemeler konusunda yeterince bilgilendiriliyor musunuz?	48.4	30.8	17.6	3.2	65.9
62	Program çıktıları, ders öğrenme çıktıları ve program hedefleri hakkında yeterli farkındalığa sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?	54.3	31.2	12.2	2.3	71.5

No	Madde	Evet %	Kısmen %	Hayır %	F.Yok %	Endeks
63	Program, öğrencilerin ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda geliştirilmekte midir?	50.7	31.7	14.9	2.7	68.4
64	Programın günümüz eğitim ve meslek yaşamının gerekliliklerine göre güncellendiğini düşünüyor musunuz?	52.0	33.5	11.3	3.2	71.0

4.4. Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırma

Bölüm endeksleri sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında dikkat çekici ve tutarlı bir örüntü gözlenmektedir: 3. sınıf öğrencileri tüm bölümlerde 4. sınıf öğrencilerinden daha düşük (daha eleştirel) değerlendirmelerde bulunmuştur. Fark özellikle Kalite Güvencesi ve Program Geliştirme (Bölüm J; 3. sınıf: 57,3; 4. sınıf: 72,2) ile Ölçme ve Değerlendirme (Bölüm D; 3. sınıf: 68,6; 4. sınıf: 80,7) bölümlerinde belirgindir. Bu bulgu; 4. sınıf öğrencilerinin öğretmenlik uygulaması deneyimiyle programa ilişkin daha bütüncül ve olumlu bir bakış geliştirmiş olabileceği biçiminde yorumlanabileceği gibi, mevcut 3. sınıf öğrenci grubunun beklentilerinin daha yüksek olduğuna da işaret edebilir. Her iki durumda da 3. sınıf öğrencilerinin geri bildirimlerinin yakından izlenmesi önerilir.

Şekil 7. Sınıf düzeyine göre bölüm endeksleri

5. Sonuç ve Öneriler

5.1. Güçlü Yönler

- Ders izlencelerinin paylaşımı, öğrenme çıktılarının açık biçimde tanımlanması, derslerin plana uygun yürütülmesi ve öğretim elemanlarına ulaşılabilirlik (Bölüm F: Derslerin Yürütülmesi ve Bilgilendirme Süreçleri, endeks 79,4) fakültenin en güçlü alanıdır.
- Ölçme-değerlendirmede süreç odaklı uygulamalara yer verilmesi ve yöntem çeşitliliği (M25-M26) öğrenciler tarafından en olumlu değerlendirilen uygulamalardır.
- Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması süreçleri (Bölüm H) mesleki yeterlik gelişimine güçlü katkı sağlamaktadır.
- Dersler etik ve toplumsal sorumluluk farkındalığı ile iş birliği-iletişim becerilerini desteklemektedir.

5.2. İyileştirmeye Açık Alanlar

- Programın yapısı ve işleyişi (Bölüm E, endeks 62,2): İçerik tekrarı/eksikliği algısı (M33, %54,8 “Evet”), ders yükü ve teori-uygulama dengesi.
- Kalite güvencesi ve program geliştirme (Bölüm J, endeks 66,1): Geri bildirimlerin dikkate alındığına ilişkin algı düşüklüğü (M58-M60).
- Teknolojik altyapı (M54, endeks 61,5): İnternet, projeksiyon ve laboratuvar olanaklarının yetersizliği.
- Bireysel farklılıkların gözetilmesi: Hem öğretim (M19, endeks 63,6) hem de ölçme-değerlendirme (M30, endeks 63,9) süreçlerinde farklılaştırma ihtiyacı.
- Mezuniyet sonrası yeterliklerle bağlantı (M2, endeks 65,4): Derslerin istihdam ve meslek yaşamına hazırlama işlevine ilişkin algının görece düşüklüğü.

5.3. Paydaşlara Yönelik Öneriler

Bulgulardan hareketle geliştirilen öneriler, sorumluluk alanlarına göre beş paydaş grubu altında sunulmuştur.

5.3.1. Yönetime (Dekanlık ve Bölüm Başkanlıkları) Yönelik Öneriler

- Öğrenci geri bildirimlerine dayalı olarak alınan kararlar ve gerçekleştirilen iyileştirmelerin, her dönem başında sistematik biçimde öğrencilere duyurulacağı sürdürülebilir bir iletişim mekanizması oluşturulmalıdır. J boyutunda elde edilen görece düşük endeks değeri (66,1), gerçekleştirilen iyileştirmelerin yetersizliğinden çok bu iyileştirmelerin öğrenciler tarafından yeterince görünür ve izlenebilir olmamasıyla ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.
- Teknolojik altyapı yatırımlarının önceliklendirilmesi: İnternet erişimi, projeksiyon ve laboratuvar donanımına ilişkin memnuniyetsizlik (M54) dikkate alınarak derslik bazlı bir altyapı ihtiyaç envanteri çıkarılmalı ve Rektörlük düzeyinde bütçe planlamasına girdi sağlanmalıdır.
- Akademik danışmanlık sisteminin yapılandırılması: Danışmanlık hizmetlerinin (M43) yapılandırılmış görüşme takvimleri, asgari görüşme sayısı ve izleme formlarıyla desteklenmesi; danışmanlık yükünün öğretim elemanları arasında dengeli dağıtılması önerilir.

- İzleme kültürünün sürdürülmesi: Anketin her akademik yıl sonunda tekrarlanarak bölüm endekslerinin boylamsal olarak izlenmesi, sonuçların bölüm bazında ayrıştırılarak akademik kurullarda görüşülmesi ve iyileştirme eylemlerinin sorumlu-takvim-gösterge üçlüsüyle kayıt altına alınması önerilir.
- 3. sınıf grubunun izlenmesi: Tüm bölümlerde daha eleştirel olan 3. sınıf öğrencileriyle odak grup görüşmeleri düzenlenerek bulguların derinleştirilmesi ve bu grubun 4. sınıfta yeniden ölçülmesi önerilir.

5.3.2. Program Geliştirme Komisyonlarına Yönelik Öneriler

- Program haritalama (curriculum mapping) çalışması: İçerik tekrarı/eksikliği algısının yaygınlığı (M33) dikkate alınarak, her programda ders-öğrenme çıktısı matrisi oluşturulmalı; örtüşen kazanımlar ayıklanmalı, boşluk kalan yeterlik alanları için içerik güncellemesi yapılmalıdır.
- Teori-uygulama dengesinin gözden geçirilmesi: M35 bulgusu doğrultusunda, kuramsal derslerin uygulama bileşenleriyle (mikro-öğretim, vaka analizi, saha görevleri) zenginleştirilmesi; ders yükü dağılımının (M34) dönemler arası dengelenmesi önerilir.
- Mezun yeterlikleriyle uyum analizi: Derslerin mezuniyet sonrası yeterliklere hazırlama işlevine ilişkin algının (M2) güçlendirilmesi için program çıktılarının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, KPSS-AGS alan çerçevesi ve mezun izleme verileriyle eşleştirilmesi önerilir.
- Farklı öğrenme ihtiyaçlarına duyarlı tasarım: İçeriklerin farklı öğrenme ihtiyaçlarına uygunluğuna ilişkin bulgu (M15) doğrultusunda, program tasarımında evrensel öğrenme tasarımı (UDL) ilkelerinin gözetilmesi önerilir.
- Anket bulgularının akreditasyonla bütünleştirilmesi: Bölüm endekslerinin akreditasyon ölçütleriyle eşleştirilerek öz değerlendirme raporlarında kanıt olarak kullanılması önerilir.

5.3.3. Uygulayıcılara (Öğretim Elemanlarına) Yönelik Öneriler

- Farklılaştırılmış öğretim uygulamaları: Bireysel farklılıkların öğretim süreçlerinde daha fazla gözetilmesi (M19) için ders içi seçenekli görevler, kademeli etkinlikler ve esnek gruplama stratejilerinin kullanılması; bu konuda eğitimcilerin eğitimi programlarına katılım önerilir.
- Geri bildirimin niteliği ve zamanlaması: Sınav, ödev ve projelere ilişkin geri bildirimin (M27) betimleyici, ölçüt temelli ve öğrenmeye dönük biçimde, makul süre içinde verilmesi; dijital platformlar üzerinden geri bildirim süreçlerinin izlenebilir kılınması önerilir.
- Ölçme-değerlendirmede bireyselleştirme: Değerlendirme uygulamalarında bireysel farklılıkların gözetilmesi (M30) için çoklu değerlendirme seçenekleri (proje, sunum, portfolyo, performans görevi) arasında öğrenciye seçim hakkı tanınması değerlendirilebilir.
- Güçlü uygulamaların sürdürülmesi: İzence paylaşımı, plana bağlılık ve süreç odaklı değerlendirme gibi yüksek endeksli uygulamaların (Bölüm F, M25-M26) kurum kültürü olarak sürdürülmesi ve yeni öğretim elemanlarına oryantasyonla aktarılması önerilir.
- Derslerin meslek yaşamıyla ilişkilendirilmesi: Ders içeriklerinin güncel MEB uygulamaları, gerçek sınıf senaryoları ve saha örnekleriyle ilişkilendirilerek işlenmesi, öğrencilerin mesleğe hazırlık algısını (M2) güçlendirecektir.

5.3.4. İç Paydaşlara Yönelik Öneriler

- Öğrenci temsiliyetinin güçlendirilmesi: Program geliştirme komisyonlarında ve fakülte kalite komisyonunda öğrenci temsilcilerinin aktif üye olarak yer alması; öğrenci görüşlerinin alındığına ilişkin algının (M58) güçlendirilmesi için karar süreçlerine katılımın görünür kılınması önerilir.
- Fakülte kalite komisyonu koordinasyonu: Bu rapor bulgularının kalite komisyonu gündemine alınması, iyileştirme eylem planının PUKÖ döngüsü çerçevesinde izlenmesi ve sonuçların bir sonraki anket dönemiyle karşılaştırılması önerilir.
- Öğrenci topluluklarıyla iş birliği: Sosyal gelişime katkı algısının (M46) diğer gelişim alanlarına göre düşük kalması dikkate alınarak, öğrenci topluluklarıyla ortak akademik-sosyal etkinliklerin (söyleşi, atölye, kariyer günleri) artırılması önerilir.
- Bölümler arası öğrenme: Yüksek endeksli programların iyi uygulamalarının (izlençe yönetimi, uygulama koordinasyonu vb.) bölümler arası deneyim paylaşımı toplantılarıyla yaygınlaştırılması önerilir.

5.3.5. Dış Paydaşlara Yönelik Öneriler

- Uygulama okullarıyla iş birliğinin derinleştirilmesi: Uygulama kurumlarıyla iş birliğine (M50) ve uygulama süreçlerindeki rehberliğe (M51) ilişkin bulgular doğrultusunda, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile protokollerin güncellenmesi, uygulama öğretmenlerine yönelik mentorluk eğitimlerinin düzenlenmesi ve fakülte-okul koordinatörlüğü mekanizmasının güçlendirilmesi önerilir.
- Mezun izleme sisteminin işletilmesi: Mezunların istihdam durumu, atanma oranları ve meslekte karşılaştıkları yeterlik açıklarına ilişkin verilerin sistematik biçimde toplanarak program güncellemelerine girdi sağlanması önerilir.
- Sektör ve alan uzmanlarının sürece katılımı: Derslerin güncel mesleki ihtiyaçlarla bağlantısını (M6) ve mesleğe hazırlık işlevini (M2) güçlendirmek üzere deneyimli öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve MEB uzmanlarının konuk oturumlar, ortak projeler ve öğretim programı danışma kurulları yoluyla programa dâhil edilmesi önerilir.
- Paydaş katımlı izleme döngüsü: Bu öğrenci anketinin; öğretim elemanı, mezun ve işveren (okul yöneticisi) anketleriyle desteklenerek çok kaynaklı bir program izleme sistemine dönüştürülmesi ve sonuçların yıllık paydaş çalıştaylarında birlikte değerlendirilmesi önerilir.

5.4. Genel Değerlendirme

Anketin tamamına ilişkin genel olumluluk endeksinin 73,7 olarak hesaplanması, Eğitim Fakültesi lisans programlarının öğrenciler tarafından genel olarak olumlu algılandığını; ancak bu olumlu tablonun bölümler ve maddeler düzeyinde önemli farklılıklar barındırdığını göstermektedir. Yanıtların genel dağılımı incelendiğinde öğrencilerin yaklaşık %59'u maddelere "Evet", %27'si "Kısmen", %11'i "Hayır" yanıtı vermiştir. "Kısmen" yanıtlarının görece yüksek payı, öğrencilerin süreçleri tümüyle olumsuz görmediğini ancak istikrar ve yaygınlık beklentisinin karşılanmadığını düşündürmektedir. Bir başka ifade ile iyi uygulamalar mevcuttur ancak tüm derslere ve süreçlere eşit ölçüde yansımamaktadır.

Bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde üç katmanlı bir yapı ortaya çıkmaktadır. Birinci katmanda, fakültenin kurumsallaşmış güçlü süreçleri yer almaktadır. İzlençe temelli şeffaf öğretim planlaması (Bölüm

F), süreç odaklı ve çeşitlendirilmiş ölçme-değerlendirme (M25-M26) ile mesleki yeterlik gelişimine katkısı yüksek bulunan öğretmenlik uygulaması (Bölüm H). Bu alanlar, fakültenin öğretim süreçlerinin çekirdeğini oluşturan işleyişin sağlıklı olduğunu göstermektedir ve korunması gereken kazanımlardır.

İkinci katmanda, yapısal nitelikli sorun alanları bulunmaktadır. Programın yapısı ve işleyişine ilişkin düşük endeks (Bölüm E, 62,2) ve özellikle öğrencilerin yarısından fazlasının derslerde içerik tekrarı veya eksikliği bulunduğunu belirtmesi (M33), sorunun tekil derslerden değil program mimarisinden kaynaklandığına işaret etmektedir. Benzer biçimde teknolojik altyapıya ilişkin bulgu (M54) da bireysel öğretim elemanlarının değil kurumsal yatırım planlamasının konusudur. Bu katmandaki sorunlar, ancak program haritalama ve altyapı yatırımı gibi sistematik müdahalelerle çözülebilir.

Üçüncü katman ise algı ve iletişim boyutudur. Kalite güvencesi ve program geliştirme bölümündeki düşük endeks (Bölüm J, 66,1), öğrencilerin görüşlerinin sorulmadığından çok, görüşlerinin bir karşılık bulduğunu gözlemleyememesinden kaynaklanıyor görünmektedir. Geri bildirim mekanizmalarının varlığı ile bu mekanizmaların öğrenciler nezdindeki görünürlüğü arasındaki fark, görece düşük maliyetli iletişim düzenlemeleriyle (sonuçların ve alınan aksiyonların duyurulması) kapatılabilecek bir alandır ve kısa vadede endeks üzerinde en hızlı iyileşmenin beklenebileceği başlıktır.

Sınıf düzeyi karşılaştırması ayrıca dikkate değer bir bulgu sunmaktadır: 3. sınıf öğrencileri istisnasız tüm bölümlerde 4. sınıflardan daha eleştireldir ve fark bazı bölümlerde 10 puanı aşmaktadır. Öğretmenlik uygulaması deneyiminin programa ilişkin algıyı olgunlaştırdığı yorumu makul olmakla birlikte, bu örüntünün sınıflar arası farklılıktan mı yoksa gelişimsel bir eğilimden mi kaynaklandığı ancak izleyen ölçümlerle netleşebilir. Bu nedenle anketin düzenli aralıklarla tekrarlanması yalnızca bir kalite güvence formalitesi değil, bulguların doğru yorumlanabilmesinin de ön koşuludur.

Sonuç olarak; bu raporun bulgularının program geliştirme komisyonları, fakülte kalite komisyonu ve akreditasyon çalışmalarında kanıt temelli girdi olarak kullanılması; Bölüm 5.3'te paydaş gruplarına göre ayrıştırılan önerilerin sorumlu birim, takvim ve başarı göstergesi tanımlanmış bir eylem planına dönüştürülmesi; anketin izleyen akademik yıllarda tekrarlanarak eğilimlerin boylamsal olarak izlenmesi ve öğrenci verisinin öğretim elemanı, mezun ve dış paydaş verileriyle bütünleştirilerek çok kaynaklı bir izleme sistemine dönüştürülmesi önerilmektedir.

Raporu Hazırlayanlar

Dr. Gülşah KIYMIK

Dr. Abdullah TANTA

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

PAYDAŞ KATILIMLI PROGRAM İZLEME ÇALIŞTAYI
GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

Çalıştay Tarihi: 13 Mayıs 2026

Özet

Bu rapor, 13 Mayıs 2026 tarihinde Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde gerçekleştirilen Paydaş Katılımlı Program İzleme Çalıştayı'nın bulgularını fakülte genelinde öne çıkan ortak eğilimler düzeyinde sentezlemektedir. Çalıştay; öğretim elemanları, öğrenciler, mezunlar ve dış paydaşları (Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalışan öğretmenler, okul yöneticileri, sosyal hizmetler ve adliyede çalışan meslek elemanları) aynı masada buluşturarak öğretmenlik lisans programlarının güçlü yönlerini ve geliştirmeye açık alanlarını kanıt temelli biçimde ortaya koymayı amaçlamıştır.

Değerlendirilen programlardaki mevcut program çıktılarının çoğunluğu paydaşlarca uygun bulunmuş, program bilgi paketleri TYYÇ, TAY ve EPDAD ölçütleri açısından büyük ölçüde tutarlı değerlendirilmiştir. Buna karşılık, programlar arasında dikkat çekici biçimde tekrar eden bir iyileştirme örüntüsü gözlenmiştir. Bu örüntü beş başlıkta toplanmaktadır:

- (i) uygulama, gözlem ve staj olanaklarının güçlendirilmesi;
- (ii) dış paydaş ve kurumlarla iş birliğinin kurumsallaştırılması;
- (iii) içeriklerin teknoloji, yapay zekâ ve güncel beceriler doğrultusunda yenilenmesi;
- (iv) program çıktılarını ve mezunları izleyen geri bildirim mekanizmalarının kurulması;
- (v) mesleki etik, kapsayıcılık ve iletişim becerilerinin program düzeyinde belirginleştirilmesi.

1. Giriş ve Amaç

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi, öğretmenlik lisans programlarının niteliğini sürekli izleme ve iyileştirme anlayışı doğrultusunda, paydaş katılımına dayalı bir program izleme çalıştayı düzenlemiştir. Çalıştay, programların hem akademik bakış açısıyla hem de; programın doğrudan muhatabı olan öğrenciler, programın çıktısı olan mezunlar ve mezunları istihdam eden ya da onlarla mesleki temas kuran dış paydaşların görüşleriyle birlikte değerlendirilmesini hedeflemiştir.

Çalıştayın temel amacı; lisans düzeyindeki öğretmenlik programlarının Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Temel Alan Yeterlikleri (TAY) ve EPDAD akreditasyon ölçütleri açısından ne ölçüde tutarlı, izlenebilir ve belgelenebilir olduğunu paydaş görüşleriyle ortaya koymaktır. Bu çerçevede her program için ideal mezun profili, mevcut program çıktılarının uygunluğu, program bilgi paketinin ölçütlerle örtüşmesi ve paydaşların geleceğe yönelik beklentileri sistematik biçimde ele alınmıştır. Böylece fakülte düzeyinde stratejik bir bakış sağlanmakta ve birden çok programı aynı anda ilgilendiren önceliklerin görünür kılınması amaçlanmaktadır.

1.1. Yöntem ve İşleyiş

Çalıştay, masa temelli odak grup çalışması biçiminde yürütülmüştür. Her programa bir masa tahsis edilmiş; her masada Eğitim Bilimleri alanından bir akademisyen görevlendirilmiş ve bu moderatör tartışmayı yönlendirmiş, bir raportör ise tüm görüşleri kayıt altına almıştır. Katılımcılar, üç tamamlayıcı form üzerinden çalışmıştır: Form-1 (Program Çıktıları Değerlendirme), Form-2 (Program Bilgi Paketi Genel Değerlendirme) ve Form-3 (Bireysel Görüş ve Paydaş Görüş Sentezi).

Süreç dört aşamada işlemiştir:

- (i) ideal mezun profilinin belirlenmesi;
- (ii) mevcut program çıktılarının madde madde gözden geçirilerek 'uygun / düzeltilmeli / uygun değil' biçiminde değerlendirilmesi;
- (iii) program bilgi paketinin TYYÇ, TAY ve EPDAD ölçütleriyle örtüşmesinin matris bileşenleri üzerinden incelenmesi;
- (iv) paydaş görüşlerinin sentezlenerek en kritik mesajların ve somut bir eylem planının oluşturulması.

Paydaş görüşleri yedi temel boyut üzerinden derlenmiştir. Bunlar : güçlü yön, geliştirilecek alan, mesleki yeterlik, öğretmen adaylarını güncel gelişmelere hazırlama, var olan ve korunacak uygulama alanları, değişecek uygulama ve geleceğe yönelik önerilerdir. Katılımcılar ilk olarak bireysel görüşlerini yazmış, ardından bu görüşler paydaş türüne göre sentezlenmiş; son aşamada ortak ve ayrışan noktalar çözümlenerek masanın en kritik mesajları ve eylem planı oluşturulmuştur.

1.2. Katılımcı Yapısı

Masalar, programın tüm paydaş çevrelerini temsil edecek biçimde dört ana paydaş türünden oluşturulmuştur. Bu dengeli kompozisyon, programa farklı konumlardan bakan grupların aynı masada buluşmasını ve görüşlerin karşılaştırmalı biçimde sentezlenmesini sağlamıştır.

- Öğretim elemanları: Anabilim dalı başkanları ve öğretim üyeleri; programın kuramsal çerçevesi, yeterlik yapısı ve akademik tutarlılığı konusunda görüş bildirmiştir.

- Öğrenciler: Ağırlıklı olarak 3-4. sınıf lisans öğrencileri ile yer yer lisansüstü öğrenciler; programı yaşayan taraf olarak uygulama ve saha deneyimine ilişkin değerlendirmeler sunmuştur.
- Mezunlar: Programı tamamlamış ve mesleğe geçmiş katılımcılar; eğitimin gerçek meslek yaşamına hazırlık düzeyine ilişkin geri bildirim vermiştir.
- Dış paydaşlar: Milli Eğitim, uygulama okulları, kamu kurumları ve sektör temsilcileri; mezunların alandaki yeterlikleri ve iş yaşamıyla uyumu konusunda değerlendirme yapmıştır.

2. Genel Bulgular

2.1. Program Çıktılarının Değerlendirilmesi

Değerlendirilen programların tamamında mevcut program çıktılarının çoğunluğu paydaşlarca 'uygun' bulunmuştur. Sınırlı sayıda çıktı 'düzeltilmeli' olarak işaretlenmiş, hiçbir programda 'uygun görülmeyen' bir çıktıya rastlanmamıştır. Bu sonuç, mevcut program çıktısı setlerinin paydaşlar nezdinde büyük ölçüde geçerli, anlamlı ve yeterli kabul edildiğini; programların temel yapısının köklü bir revizyon değil, düzenlemeler gerektirdiğini göstermektedir.

Düzeltilme önerileri genellikle çıktının içeriğinin reddi değil, ifade ve odak düzeyinde iyileştirilmesi yönündedir. Programlar arasında yinelenen öneriler şu başlıklarda toplanmaktadır:

- İfade sadeliği: Bazı çıktıların, uzunlukları anlaşılabilirliği güçleştirdiği için daha sade ve okunabilir biçimde yeniden yazılması.
- Dil yeterlikleri: Yabancı dil, ana dilin doğru kullanımı ve mesleki/çevrim içi dil kullanımına ilişkin çıktıların güncellenmesi ya da daha belirgin tanımlanması.
- Uygulama ve araştırma vurgusu: Uygulama ve araştırma boyutunun çıktılarda daha güçlü temsil edilmesi; tekniklerin 'hangi durumda, neden ve nasıl' kullanılacağını içerecek biçimde ifade edilmesi.
- Bütünleştirme: Birbiriyle ilişkili bazı çıktıların ayrı maddeler yerine tek bir çıktı altında bütünleştirilmesi ya da seçmeli olarak yeniden düzenlenmesi.

Eklenmesi önerilen yeni çıktılar arasında ise alandaki güncel gelişmeleri izleme yeterliği, dış paydaş ve kurumlarla işbirliğini içeren çıktılar, gerçek yaşam ve bireysel iletişim becerilerini güçlendiren çıktılar ile mesleki etik temelli çıktıların güçlendirilmesi öne çıkmıştır.

2.2. Program Bilgi Paketi Değerlendirmesi

Program bilgi paketleri TYYÇ, TAY ve EPDAD ölçütleri açısından incelendiğinde, misyon-vizyon ifadeleri ile program yeterlikleri arasındaki tutarlılık genel olarak uygun bulunmuştur. Matris bileşenlerinin çoğunluğu -TYYÇ/TAY ile program yeterlikleri, program çıktıları-dersler, program çıktıları-öğrenme çıktıları, öğrenme çıktısı-yöntem/teknik ve ölçme-değerlendirme uyumu - paydaş görüşlerinde ağırlıklı olarak 'Tam Uyum' düzeyinde değerlendirilmiştir.

Buna karşılık birkaç bileşen, programlar arasında yinelenen biçimde geliştirmeye açık bulunmuştur. Bu bileşenler, fakülte düzeyinde ortak bir kalite güvence gündemi oluşturmaktadır:

- AKTS/ iş yükü dengesi: Özellikle uygulamalı derslerin AKTS değerlerinin gerçek iş yükünü yansıtmadığı; bu değerlerin gözden geçirilerek bilimsel dayanaklarla ve uygulama yoğunluğuyla uyumlu hâle getirilmesi gerektiği belirtilmiştir.
- Program çıktılarını izleme (geri bildirim) mekanizması: Yeni mezun görüşünü de içeren, program düzeyinde sistematik ve sürekli bir izleme sisteminin çoğu programda eksik ya da kısmen işler olduğu; bu mekanizmanın kurumsallaştırılması gerektiği vurgulanmıştır.
- Ölçme-değerlendirme uyumu: Bazı derslerde süreç odaklı değerlendirme ve rubrik kullanımının yaygınlaştırılmasının, ölçme araçlarının çeşitlendirilmesinin yararlı olacağı ifade edilmiştir.
- Belgeleme/kanıt sistemi ve idari destek: Akreditasyon için gerekli belgeleme ve kanıt üretiminde idari desteğin yer yer yetersiz kaldığı; akademik sürece yönelik idari kapasitenin güçlendirilmesi gerektiği dile getirilmiştir.

2.3. Paydaş Görüş Sentezi: Ortak Temalar

Paydaş görüşleri yedi boyutta sentezlendiğinde, programlardan bağımsız olarak belirgin bir ortaklık ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki tablo, bu boyutların her birinde programlar arası ortak görünümü özetlemektedir.

Boyut	Programlar arası ortak görünüm
Güçlü yön	Teori ile uygulamanın bir arada verilmesi; uygulama, gözlem, atölye ve saha temelli derslerin zenginliği; güçlü alan ve pedagoji altyapısı; öğretim elemanlarına erişilebilirlik; etik ve değer aktarımının güçlü oluşu.
Geliştirilecek alan	Gerçek okul/saha uygulamasının artırılması; iletişim becerileri; dijitalleşme ve teknoloji/yapay zekâ entegrasyonu; özel eğitim ve kapsayıcı içeriklerin güçlendirilmesi; dış paydaş iş birliği; seçmeli ders çeşitliliği; mezunlarla bağın güçlendirilmesi.
Mesleki yeterlik	Genel olarak yeterli; alan ve teorik açıdan güçlü görülmekte, ancak uygulama/saha boyutunun ve ders saatinin artırılması beklenmektedir.
Günümüze hazırlama	Programlar büyük ölçüde yeterli bulunmakla birlikte; güncel uygulama, teknoloji entegrasyonu, sınıf yönetimi ve (ilgili alanlarda) aile iletişimi öncelikli ihtiyaçlar olarak öne çıkmış; atama ve istihdam kaygısı sıkça dile getirilmiştir.
Korunacak uygulama	Uygulama, gözlem ve atölye dersleri ile temel alan dersleri; mesleki etik ve milli-manevi/evrensel değerler.
Değiştirilecek uygulama	Staj/öğretmenlik uygulamasının iyileştirilmesi; uygulamalı ders payının ve dijital içeriğin artırılması; bazı ders içeriklerinin ve AKTS değerlerinin güncellenmesi; ölçme araçlarının çeşitlendirilmesi.

Geleceğe öneri	İçeriklerin çağın gelişimine, Maarif Modeli ve 21. yüzyıl becerilerine göre güncel tutulması; teknolojik hazırbulunusluk (ve teknoloji bağımlılığından korunma); kurum/sektör iş birliği; mezun ve program izleme; uluslararasılaşma.
----------------	---

Bu yedi boyut birlikte değerlendirildiğinde, fakülte genelinde tutarlı bir anlatı belirmektedir: Programlar kuramsal ve alan temelinde güçlü, paydaşlarca sahiplenilen yapılar olarak görülmekte; iyileştirme beklentisi ise neredeyse tümüyle programın uygulamayla, güncel teknolojiyle ve dış dünyayla bağını güçlendirmek üzerinde yoğunlaşmaktadır. Korunması istenen unsurların başında uygulama-gözlem dersleri ile etik ve değerlerin gelmesi, paydaşların programın özünü değiştirmek değil, güçlü yanlarını koruyarak derinleştirmek istediğini göstermektedir.

2.4. Paydaş Türüne Göre Genel Eğilimler

Görüşler paydaş türüne göre incelendiğinde, her grubun programa kendi konumundan baktığı ve farklı yönleri öne çıkardığı görülmektedir. Bu farklılaşma, çalıştayın çok sesli yapısının doğal ve değerli bir sonucudur.

Öğretim elemanları: Daha çok programın yapısal tutarlılığı, yeterlik çerçeveleriyle uyumu, değer-tutum boyutu ve akademik insan kaynağı (örneğin araştırma görevlisi ihtiyacı) üzerinde durmuştur.

Öğrenciler: Uygulama ve saha deneyiminin yetersizliği, ders yükü ve sıralamasının dengelenmesi, mesleği sevdiren ve gerçek sınıf ortamına hazırlayan etkinlikler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Mezunlar: Eğitimin gerçek meslek yaşamına hazırlık düzeyi, sınıf yönetimi ve iletişim gibi alanlarda yaşanan zorluklar ile güncel uygulama ihtiyacını vurgulamıştır.

Dış paydaşlar: Mezunların iş yaşamıyla uyumu, kurum iş birliği, uygulamanın artırılması ve alana özgü güncel beceriler üzerinde durmuştur.

Bu eğilim farklılıkları çatışma değil, tamamlayıcılık niteliğindedir. Öğretim elemanlarının yapısal-kuramsal bakışı ile öğrenci, mezun ve dış paydaşların uygulama-saha odaklı bakışı bir araya geldiğinde, program iyileştirme için hem kurumsal hem de saha temelli bir gündem ortaya çıkmaktadır.

2.5. Görüş Örtüşmesi ve Ayrışma

Yedi boyutun büyük çoğunluğunda paydaşlar arasında yüksek düzeyde örtüşme gözlenmiştir. Ortaklaşan başlıca vurgular; teori-uygulama dengesi, çağın becerileri ile teknoloji kullanımı, etik ve mesleki değerlerin korunması, uygulama-gözlem derslerinin değeri ve öğretmen adaylarının mesleki yeterliğinin geliştirilmesidir. Bu yüksek örtüşme, çalıştay sonuçlarının güvenilirliğini ve önerilerin paydaşlar tarafından sahiplenildiğini güçlendirmektedir.

Belirgin ayrışma az sayıda başlıkta ve sınırlı düzeyde kalmıştır. Genel eğilim olarak öğretim elemanları daha yapısal, kuramsal ve değer-tutum odaklı; öğrenci ve mezunlar ise daha çok

uygulama ve saha odaklı yaklaşmıştır. Ayırışmanın temel nedeni, okul/saha deneyimi ile paydaş beklentileri arasındaki fark olarak değerlendirilmektedir. Bu fark, programın uygulama bileşeninin güçlendirilmesi yönündeki ortak talebi bir kez daha doğrulamaktadır.

3. Öne Çıkan Ortak Kritik Mesajlar

Masaların en kritik mesajları birlikte değerlendirildiğinde, fakülte düzeyinde tekrar eden ve önceliklendirilmesi gereken beş başlık belirginleşmektedir. Bu başlıklar, bir sonraki bölümdeki eylem planının da çerçevesini oluşturmaktadır.

1. Uygulamanın güçlendirilmesi.

Uygulama, gözlem ve staj derslerinin sayısı, saati ve etkililiği artırılmalı; teori daha güçlü biçimde gerçek okul ve saha deneyimine dönüştürülmelidir. Bu, neredeyse tüm masalarda dile getirilen ve en öncelikli kabul edilen mesajdır.

2. Dış paydaş ve kurum iş birliği.

MEB-Üniversite, sivil toplum kuruluşları ve sektör iş birliği güçlendirilmeli; staj ve uygulama süreçleri protokollerle standartlaştırılmalı, uygulama okul ve öğretmenleri özenle seçilmelidir. İş birliğinin kurumsal ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması beklenmektedir.

3. Güncellik ve teknoloji.

İçerikler; dijitalleşme, yapay zekâ ve 21. yüzyıl becerileri ile Maarif Modeli doğrultusunda güncel tutulmalıdır. Bu süreçte teknolojinin etkin kullanımı kadar teknoloji bağımlılığından korunma da gözetilmelidir.

4. İzleme ve geri bildirim.

Program çıktılarını ve mezunları izleyen, geri bildirim sistemi sistematik biçimde program iyileştirmeye dönüştüren bir mekanizma kurulmalı ya da güçlendirilmelidir. Bu, hem akreditasyon ölçütleri hem de programın sürekli iyileştirilmesi açısından kritiktir.

5. Mesleki etik, kapsayıcılık ve iletişim.

Mesleki etik ve değerler boyutu program çıktısı düzeyinde güçlendirilmeli; özel eğitim ve kapsayıcı eğitime yönelik içerikler ile iletişim becerilerine ilişkin kazanımlar artırılmalıdır.

4. Fakülte Düzeyinde Genel Eylem Planı

Masaların eylem planları bütünleştirildiğinde, fakülte genelinde önceliklendirilebilecek ortak başlıklar aşağıda sunulmaktadır. Sorumluluk ve süre sütunları, masaların ortak eğilimlerini yansıtan genel bir çerçeve niteliğinde olup ilgili anabilim dallarınca kendi koşullarına göre somutlaştırılabilir.

Yapılacak iş	Sorumlu	Süre	Öncelik
Uygulama, gözlem ve staj ağırlıklı derslerin ve okul deneyiminin artırılması	Anabilim dalları, Fakülte yönetimi	Orta-Uzun	Yüksek
Staj/uygulama süreçlerinin protokollerle standartlaştırılması; MEB-Üniversite, STK ve sektör iş birliğinin güçlendirilmesi	ABD, Dekanlık, Rektörlük	Kısa-Orta	Yüksek
Program çıktılarını ve mezunları izleme (geri bildirim) mekanizmasının kurulması/güçlendirilmesi	ABD, Program Geliştirme/Akreditasyon Komisyonu	Kısa-Orta	Yüksek
İçeriklerin teknoloji, yapay zekâ, dijitalleşme ve 21. yy becerileri (Maarif Modeli uyumu) doğrultusunda güncellenmesi	ABD, Program Geliştirme Komisyonu	Kısa-Orta	Yüksek
Uygulamalı derslerde AKTS/iş yükü dengesinin gözden geçirilmesi	ABD, Bölüm/Fakülte Kurulu	Orta	Orta-Yüksek
Ölçme-değerlendirme araçlarının çeşitlendirilmesi (süreç değerlendirme, rubrik vb.)	Öğretim elemanları, Ölçme-Değerlendirme Komisyonu	Kısa	Orta
Özel eğitim/kapsayıcı eğitim içerik ve uygulamalarının güçlendirilmesi	ABD, Dekanlık	Orta	Orta-Yüksek
İletişim becerilerine yönelik içeriklerin güçlendirilmesi	ABD	Orta	Orta
Mesleki etik ve değerler boyutunun program düzeyinde güçlendirilmesi	Akademik kadro	Uzun	Orta
Akademik insan kaynağının (araştırma görevlisi vb.) güçlendirilmesi	Dekanlık, Rektörlük	Orta-Uzun	Orta

Bu başlıklar üç öncelik kümesinde okunabilir.

Birinci küme — uygulama olanaklarının artırılması, dış paydaş iş birliği ve izleme mekanizması — hem en sık dile getirilen hem de en yüksek öncelikli alanı oluşturmakta ve kısa-orta vadede somut adımlar gerektirmektedir.

İkinci küme — içerik güncelleme, AKTS dengesi ve ölçme-değerlendirme çeşitliliği — programın güncelliğini ve iç tutarlılığını koruyan teknik iyileştirmelerdir.

Üçüncü küme — etik, kapsayıcılık, iletişim ve akademik insan kaynağı — programın nitelik ve değer boyutunu uzun vadede güçlendiren yapısal yatırımlardır.

5. Değerlendirme ve İzleme Döngüsüne İlişkin Öneriler

Çalıştay, tek seferlik bir değerlendirme etkinliği olmanın ötesinde, sürekli bir program izleme döngüsünün parçası olarak ele alınmalıdır. Bu doğrultuda aşağıdaki hususlar önerilmektedir:

- Bulguların eyleme dönüştürülmesi: Her anabilim dalı, kendi masasından çıkan kritik mesajları ve eylem planını dönem başında somut bir iyileştirme takvimine bağlamalıdır.
- Düzenli tekrar: Program izleme çalıştayının belirli aralıklarla (örneğin yıllık ya da iki yılda bir) tekrarlanması, alınan kararların etkisinin izlenmesine olanak tanır.
- Kanıt biriktirme: Form-1, Form-2 ve Form-3 çıktıları, akreditasyon dosyalarında paydaş katılımının ve sürekli iyileştirmenin kanıtı olarak sistematik biçimde arşivlenmelidir.
- Geri bildirim halkasının kapatılması: Alınan kararlar ve yapılan iyileştirmeler, bir sonraki çalıştayda paydaşlarla paylaşılmalı; böylece paydaşlar görüşlerinin sürece yansıdığını görebilmelidir.

6. Sonuç

Paydaş Katımlı Program İzleme Çalıştayı, fakülte programlarının güçlü bir akademik temele ve paydaşlarca büyük ölçüde uygun bulunan program çıktılarına sahip olduğunu ortaya koymuştur. Programların özü ve yeterlik yapısı paydaşlarca sahiplenilmekte; iyileştirme beklentisi ise köklü bir değişimden çok, mevcut güçlü yapının uygulama, güncellik ve dış dünyayla bağ ekseninde derinleştirilmesi yönündedir.

İyileştirme ihtiyacı temel olarak; uygulama olanaklarının artırılması, dış paydaşlarla kurumsal iş birliğinin güçlendirilmesi, içeriklerin teknoloji ve güncel beceriler doğrultusunda yenilenmesi ile program ve mezun izleme mekanizmalarının kurumsallaştırılması alanlarında yoğunlaşmaktadır. Programlar arasında biçimsel farklılıklar bulunsa da öne çıkan iyileştirme alanlarındaki bu ortaklık, fakülte düzeyinde ortak bir strateji geliştirme imkânı sunmaktadır.

Bu raporda sentezlenen ortak temalar, kritik mesajlar ve genel eylem planı; fakülte düzeyinde program iyileştirme çalışmalarında öncelikli izleme başlıkları ve kanıt temelli girdiler olarak değerlendirilmek üzere ilgili anabilim dallarının ve fakülte yönetiminin dikkatine sunulmaktadır.

Hazırlayanlar:

Dr. Öğr. Üyesi Esra ÇAKAR ÖZKAN

Arş. Gör. Gülşah KIYMIK

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah TANTA

Dr. Öğr. Üyesi H. Ozan DEMİRTAŞ

Prof. Dr. Firdevs SAVİ ÇAKAR
Eğitim Fakültesi Dekanı

MAKÜ Eğitim Fakültesi

2022-2024 Öğretim Programlarında Zorunlu ve Seçmeli Derslerin Karşılaştırılması

İngilizce Öğretmenliği	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	38	125
		%	32,08333	15,83333	52,08333
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	78	31	131
		%	32,5	12,9	54,6
Sınıf Eğitimi	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08333	16,25	51,66667
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	76	42	122
		%	31,67	17,5	50,83
Okul Öncesi	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	29,58333	16,25	54,16667
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08	16,25	51,67
İlköğretim Matematik	2022		MB	GK	AE
		AKTS	79	39	122
		%	32,91667	16,25	50,83333
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	79	31	130
		%	32,91	12,91	54,16
Fen Bilgisi	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08333	16,25	51,66667
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	77	31	132
		%	32,08	12,92	55
RPD	2022		MB	GK	AE
		AKTS	73	39	128
		%	30,41667	16,25	53,33333
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	73	31	136
		%	30,42	12,92	56,67
Türkçe Eğitimi	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08333	16,25	51,66667
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08	16,25	51,66
Sosyal Bilgiler	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08333	16,25	51,66667
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	77	31	132
		%	32,08	12,92	55
Özel Eğitim	2022		MB	GK	AE
		AKTS	71	39	130
		%	29,58333	16,25	54,16667
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	71	39	130
		%	29,58	16,25	54,16
Müzik	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	124
		%	32,08	16,25	51,67
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	7	3	132
		%	7	1	55
Resim-İş Eğitimi	2022		MB	GK	AE
		AKTS	77	39	134
		%	32,08	16,25	51,67
	2024		MB	GK	AE
		AKTS	77	31	132
		%	32,08	12,92	55

Sınıf Eğitimi Lisans Programı (2024)

1. Amaç ve Kapsam

Bu rapor, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı 2024 öğretim programının ders yapısını; Genel Kültür (GK), Meslek Bilgisi (MB) ve Alan Eğitimi (AE) kategorileri ile bu kategorilerin zorunlu (Z) ve seçmeli (S) alt bileşenleri temelinde nicel olarak incelemektedir. Analiz, ders sayısı, kredi (K) ve AKTS değerleri üzerinden üç ayrı ölçütle yürütülmüş, sonuçlar karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

2. Genel Görünüm

Sınıf Eğitimi Lisans Programı, sekiz yarıyıl boyunca listelenmiş **67 ders** içermekte; bu derslerin karşılığı **152 kredi (K)** ve **227 AKTS** olarak hesaplanmaktadır. Öğrencilerimiz, bu 67 dersin **54'ünü (%80,60) zorunlu, 13'ünü (%19,40) ise seçmeli** statüde almaktadır. AKTS bazında bu oran %81,94 zorunlu – %18,06 seçmeli şeklinde şekillenmektedir.

Ölçüt	Zorunlu	Seçmeli	Toplam	Zorunlu %	Seçmeli %
Ders Sayısı	54	13	67	%80,60	%19,40
Kredi (K)	126	26	152	%82,89	%17,11
AKTS	186	41	227	%81,94	%18,06

3. Kategori Bazlı Ders Dağılımı

Programdaki dersler; Genel Kültür Zorunlu (GKZ), Genel Kültür Seçmeli (GKS), Meslek Bilgisi Zorunlu (MBZ), Meslek Bilgisi Seçmeli (MBS), Alan Eğitimi Zorunlu (AEZ) ve Alan Eğitimi Seçmeli (AES) olmak üzere altı alt kategoride sınıflandırılmıştır.

Öğrencilerimiz Genel Kültür kapsamında **13 ders zorunlu (GKZ), 3 ders seçmeli (GKS)** olmak üzere toplam 16 ders; Meslek Bilgisi kapsamında **15 ders zorunlu (MBZ), 4 ders seçmeli (MBS)** olmak üzere toplam 19 ders; Alan Eğitimi kapsamında ise **26 ders zorunlu (AEZ), 6 ders seçmeli (AES)** olmak üzere toplam 32 ders almaktadır.

Kategori	Ders Sayısı	Kredi (K)	AKTS	Ders Sayısı %	K %	AKTS %
GKZ	13	26	33	%19,40	%17,11	%14,54
GKS	3	6	9	%4,48	%3,95	%3,96
MBZ	15	33	52	%22,39	%21,71	%22,91
MBS	4	8	12	%5,97	%5,26	%5,29
AEZ	26	67	101	%38,81	%44,08	%44,49
AES	6	12	20	%8,96	%7,89	%8,81
Toplam	67	152	227	%100	%100	%100

4. Birleştirilmiş Kategori Oranları

Zorunlu ve seçmeli bileşenleri kendi içinde toplandığında, programın **AKTS bazında %53,30'u Alan Eğitimi, %28,19'u Meslek Bilgisi ve %18,50'si Genel Kültür** derslerinden oluşmaktadır.

Grup	Ders Sayısı %	K %	AKTS %
Genel Kültür (GKZ+GKS)	%23,88	%21,05	%18,50
Meslek Bilgisi (MBZ+MBS)	%28,36	%26,97	%28,19
Alan Eēitimi (AEZ+AES)	%47,76	%51,97	%53,30

Seçmeli derslerin tamamı (MBS+GKS+AES) bir araya getirildiēinde,  ērencilerimiz programın **AKTS bazında %18,06'sını (13 ders, 41 AKTS) seçmeli** statüde; **%81,94' n  (54 ders, 186 AKTS) ise zorunlu** statüde tamamlamaktadır. Yalnızca Meslek Bilgisi ve Genel Kültür se melileri (MBS+GKS) sınırlandırıldıēında ise bu havuzun toplam programa oranı AKTS bazında yalnızca %9,25'e (7 ders, 21 AKTS) gerilemektedir.

Grup	Ders Sayısı	K	AKTS	Ders Sayısı %	K %	AKTS %
Tüm seçmeli dersler (AES+GKS+MBS)	13	26	41	%19,40	%17,11	%18,06
Tüm zorunlu dersler (AEZ+GKZ+MBZ)	54	126	186	%80,60	%82,89	%81,94
Yalnızca MBS+GKS	7	14	21	%10,45	%9,21	%9,25